

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк,
Н. О. Моршна, Я. А. Дайнека, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 10 (116)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16–31 травня 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ	4
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	13
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	14
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	19
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	20
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	20
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	22
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	27
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	28
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА	30
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	31
РЕФОРМИ	32
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ.....	32
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА	33
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	34
ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ	39
ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ	39
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	40
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	41
КІБЕРТЕРОРИЗМ.....	42
СУСПІЛЬСТВО.....	42
ІСТОРІЯ	43
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	43
СПОРТ.....	44
КРИМ	45
ДОНБАС	46
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	47

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Колишній посол США в Україні С. Пайфер у статті розмірковує про перший рік президентства В. Зеленського. На думку американського політика, «В. Зеленський породив хвилю оптимізму, коли став шостим Президентом України». «У нього ще є час, щоб виправдати великі сподівання. Якщо, однак, його обрання виявиться лише черговою помилкою, то він, швидше за все, стане ще одним однострочковим Президентом України», – пише С. Пайфер

(Pifer, Steven. Zelensky's first year: New beginning or false dawn? = [Перший рік Зеленського: Новий початок чи фальшивий світанок?] / S. Pifer // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 18.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/zelenskyys-first-year-new-beginning-or-false-dawn/>)).

***

У Центрі «Євразія» відбувся захід, який оцінював зовнішню політику українського Президента В. Зеленського за рік. У ньому взяли участь директор центру А. Гетманчук, британсько-український журналіст Б. Нагайло, колишній посол США в Україні С. Пайфер та колишній міністр оборони А. Загороднюк. Видання наводить відповіді на окремі питання

(Appleton, Adair. Walking a tight rope, one year of Zelensky's foreign policy = [Перший рік зовнішньої політики Зеленського] / A. Appleton // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 20.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/walking-a-tight-rope-one-year-of-zelenskyys-foreign-policy/>)).

***

Щоб відзначити річницю президентства В. Зеленського, Атлантична рада запропонувала ряду експертів поділитися своїми поглядами на прагнення українського лідера до миру протягом перших 12-ти місяців його перебування на посаді та перспективи прогресу в наступному році

(Dickinson, Peter. Russo-Ukrainian War: Zelensky unable to find path to peace with Putin = [Російсько-українська війна: Зеленський не в змозі знайти шлях до миру з Путіним] / P. Dickinson // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 21.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/russo-ukrainian-war-zelensky-unable-to-find-path-to-peace-with-putin/>)).

***

Автор публікації вважає, що будь-яка оцінка першого року президентства В. Зеленського, як глави держави, повинна враховувати той факт, що в політичному плані він залишається абсолютним новачком. На думку автора статті, за останні 12 місяців було здійснено низку кроків, які відповідають зміні політичної культури, обіцяної В. Зеленським навесні 2019 р.

(Popova, Tetiana. Ukraine's novice president may yet live up to the hype = [Новачок в Україні ще може виправдати ажіотаж] / T. Popova // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 21.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-novice-president-may-yet-live-up-to-the-hype/>)).

***

Однією з особливостей першого року президентства В. Зеленського був його мінімальний зв'язок із основними засобами масової інформації. Залишаючись осторонь українського медіа, В. Зеленський сподівається зберегти контроль над повідомленнями, що надходять до вітчизняної аудиторії. Але, на думку Т. Гайдук, керівника відділу комунікацій в київському агентстві TRUMAN, «відсутність взаємодії із засобами масової інформації на сьогодні може підірвати його демократичні позиції»

(Gaiduk, Tetiana. Ukraine's showbiz president shuns mainstream media = [Президент України уникає масових ЗМІ] / T. Gaiduk // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 24.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-showbiz-president-shuns-mainstream-media/>)).

***

Перші 12 місяців президентства В. Зеленського, на думку авторів статті, мали значні проблеми. Зокрема, В. Зеленський опинився мимовільним гравцем у сазі про імпічмент у США, прагнучи домогтися прогресу в припиненні війни на кордоні з Росією, але поки що йому вдалося організувати лише обмін полоненими. Корупція залишається актуальною проблемою для Президента, а чистка реформаторів в уряді підірвала його популярність. Однак, за результатами опитування, В. Зеленський залишається найпопулярнішим політиком в Україні

(Choursina, Kateryna. Ukraine's Zelenskiy Walks Back One-Term-President Pledge = [Зеленський відмовився від обіцянки одного президентського терміну] / K. Choursina // Bloomberg. – New York, 2020. – 20.05. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-05-20/ukraine-s-zelenskiy-walks-back-pledge-to-be-one-term-president>)).

***

Президент України В. Зеленський у День пам'яті жертв геноциду кримських татар заявив, що Курбан-Байрам і Рамадан Байрам тепер стануть офіційними державними святами в Україні. На зустрічі, яка відбулася з представниками кримськотатарського народу, В. Зеленський зазначив, що з метою вирішення проблемних питань кримськотатарського народу він ініціював створення робочої групи в Офісі Президента, у складі якої будуть кримські татари

(Major Islamic festivities recognized as state holidays in Ukraine = [Основні ісламські свята отримують статус державних релігійних свят] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 19.05. (<https://www.dailysabah.com/world/europe/major-islamic-festivities-recognized-as-state-holidays-in-ukraine>)).

***

Президент України В. Зеленський на прес-конференції, присвяченій першому року роботи на посаді, заявив, що переговори щодо припинення сепаратистського конфлікту на Сході України можуть бути відновлені, як тільки пандемія коронавірусу вщухне. Він додав, що готовий провести переговори з президентом Росії В. Путіним «у будь-якому форматі»

(Zelenskiy halts negotiations to end separatist conflict in east Ukraine until virus subsides = [Зеленський зупинив переговори щодо припинення сепаратистського конфлікту на Сході України, поки коронавірус не вщухне] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 20.05.

<https://www.dailysabah.com/world/europe/zelenskiy-halts-negotiations-to-end-separatist-conflict-in-east-ukraine-until-virus-subsidies>)).

***

Рік тому В. Зеленський став Президентом України. Він пообіцяв радикальний розрив із корумпованими елітами. Однак замість перезавантаження Україна дедалі більше повертається до старих політичних практик, вважає автор публікації Є. Тейзе. «Новому Президенту хоча і вдалося в перші місяці при владі дещо активізувати реформи, що забуксували, але проміжні підсумки за цей перший рік В. Зеленського більш ніж розчаровують», – констатує Є. Тейзе. На думку автора, «В. Зеленський дедалі відвертіше грає роль модератора між інтересами олігархів, і жодного плану у цього Президента немає»

(Тейзе, Євген. Коментар: Зеленський – президент без плану / Є. Тейзе // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 20.05. (<https://p.dw.com/p/3cTPY>)).

***

Автор публікації аналізує, як у ЄС і НАТО оцінюють перший рік В. Зеленського на посаді Президента України. «Якщо дивитися на офіційні заяви, то складається враження, що оцінюють В. Зеленського переважно позитивно. Утім, критика теж лунає», – пише автор. Чиновники у Брюсселі обережні у своїх оцінках В. Зеленського, бо вони «не хочуть наробити більше шкоди, ніж користі», вважає директор із політичних питань брюссельського аналітичного Центру Мартенса Р. Фройденштайн. «Це пояснює багато похвали, яка тут звучить. Але за лаштунками панує непевність у питанні, чи має В. Зеленський здатність і волю довгостроково вести Україну стабільним прозахідним курсом», – зазначає експерт у розмові з DW. Він наголошує, що підсумки першого року президентства В. Зеленського непогані, але «далекі від оптимальних»

(Шейко, Юрій. Відстоює червоні лінії, але реформи буксують: як у Брюсселі оцінюють перший рік Зеленського / Ю. Шейко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 20.05. (<https://p.dw.com/p/3cTJt>)).

***

Міський голова Черкас А. Бондаренко подав позов до Печерського районного суду Києва проти Президента України В. Зеленського про захист честі й гідності. Про це заявив адвокат А. Бондаренка Д. Ципін у відеозверненні, опублікованому на сторінці у Facebook. Адвокат зазначив, що позов подано у зв'язку з тим, що минулого тижня «Президент України Володимир Зеленський назвав Бондаренка бандитом». Як повідомлялося, влада Черкас вирішила з 1 травня пом'якшити карантин для частини підприємців міста «у зв'язку з численними зверненнями представників бізнесу, які опинилися на межі виживання». Із цього дня дозволено відновити роботу магазинам, майстерням, перукарням та салонам краси тощо. Утім, українська поліція розпочала кримінальне провадження за фактом ухваленого в Черкасах рішення про послаблення карантинних обмежень

(Кондратенко, Микола. За «бандита»: мер Черкас подав до суду проти Зеленського / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 27.05. (<https://p.dw.com/p/3cpXU>)).

***

Після року на посаді Президента В. Зеленського сподівання на швидкі зміни зникають, але якби вибори відбулися зараз, українці вибрали б В. Зеленського знову. З практично однаковою кількістю голосів. У виданні The New York Times вийшла стаття Президента України В. Зеленського, який підбив підсумки свого першого року на посаді. Стаття «Я очікував на війну. Я не чекав імпічменту Трампа чи пандемії» опублікована в річницю його президентства

(Ukrajinci by bývalého baviče volili znovu. Vzal bych to, překvapil Zelenskyj = [Українці переобрали б Зеленського] // iDNES.cz. – Praha, 2020. – 22.05. (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/volodymyr-zelensky-prezident-ukrajina-volby.A200521_205004_zahranicni_sub)).

***

Президент України В. Зеленський заявив на прес-конференції, яка відбулася з нагоди річниці його інавгурації, що готовий зустрітися з прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном і хотів би підписати з ним меморандум про безпеку, повагу один до одного та до історії

(Ukrán elnök: Nem egyszerű a kapcsolatunk Magyarországgal, de a közeljövőben megoldjuk = [Президент України: Наші відносини з Угорщиною непрості, але ми вирішимо це найближчим часом] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 20.05. (<https://index.hu/kulfold/2020/05/20/ukran-elnok-nem-egyszeru-a-kapcsolatunk-magyarorszag-gal-de-a-kozeljovoben-megoldjuk/>)).

***

Президент України В. Зеленський заявив, що франко-німецький саміт з посередництва щодо України з Росією, який спочатку очікувався у квітні, відбудеться лише після ослаблення пандемії коронавірусу. «Через коронавірус усі країни вирішують власні проблеми», – сказав В. Зеленський на прес-конференції. «Це складно, але ми обговорили це з Німеччиною та Францією, і всі погоджуються на зустріч у “нормандському форматі”? як тільки пандемія стихне», – додав він. В. Зеленський також у черговий раз висловився за прямі переговори з В. Путіним, навіть якщо його опоненти побоюються, що молодий глава держави піде на неприйнятні поступки Росії. «Навіть якщо суспільство буде розділене щодо прямих переговорів між В. Зеленським і В. Путіним, я впевнений, що ми повинні це зробити», – заявив глава держави. «Є речі, які ви можете зрозуміти лише один на один», – сказав В. Зеленський

(Ukraine: pas de sommet de paix pendant la pandémie = [Україна: мирного саміту під час пандемії не буде] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 20.05. (<https://www.lefigaro.fr/flash-actu/ukraine-pas-de-sommet-de-paix-pendant-la-pandemie-20200520>)).

***

Президент України В. Зеленський заявив під час прес-конференції з нагоди першої річниці його інавгурації, що готовий до прямих переговорів із президентом Росії В. Путіним щодо припинення війни на Донбасі. «Незважаючи на те, що громадськість розглядає переговори Президента Зеленського та президента Путіна по-різному, я переконаний, що ми повинні це зробити – не відмовляючись від Мінських [домовленостей]», – зазначив український лідер у Києві. В. Зеленський

також заявив, що хоче зробити прорив у здійсненні Мінських мирних угод у найближчі роки. За його словами, процес «трохи застряг» через пандемію коронавірусу

(V. Zelenskis sako esąs pasiruošęs tiesiogiai derėtis su V. Putinu dėl Donbaso = [В. Зеленський каже, що готовий безпосередньо вести переговори з Путіним щодо Донбасу] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 20.05. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/05/20/news/v-zelenskis-sako-esas-pasiruošes-tiesiogiai-deretis-su-v-putinu-del-donbaso-14965246/>)).

***

Серед обіцянок Президента України В. Зеленського, який став Президентом рік тому, – вигнати всіх злочинців, боротися з корупцією, «повернути владу нації». Головна і найбільша з них – припинити війну на Сході України. Жодну з них Президент ще не виконав, але рік був нагромадженим подіями. «Він робить те, що обіцяв, і наскільки це можливо. Домогтися всього неможливо, але це не його вина», – каже Л. Йонавічус, політолог Інституту міжнародних відносин і політології Вільнюського університету. Однак опитування виборців показують, що після першого року Президент залишається популярнішим, ніж будь-коли.

(Giedrius. V. Zelenskis mini metus valdžioje: skambių užmojų greitai pasiekti nepavyko = [В. Зеленський святкує рік при владі: гучних амбіцій досягти не вдалося] / G. // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 20.05. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2020/05/20/news/v-zelenskis-mini-metus-valdzioje-skambiu-uzmoju-greitai-pasiekti-nepavyko-14969975/>)).

***

Президент України В. Зеленський закликав розслідувати аудіозаписи між Д. Байденом та колишнім Президентом України П. Порошенком. На прес-конференції в Києві В. Зеленський заявив, що розмови двох лідерів «можуть сприйматися і кваліфікуватися як державна зрада». «Прокурори, правоохоронні органи повинні реагувати на такі заяви», – наголосив В. Зеленський

(Eustachewich, Lia. Zelensky calls for probe into leaked Biden-Poroshenko calls = [Зеленський закликав розслідувати записи розмови Байдена-Порошенка] / L. Eustachewich // New York Post. – New York, 2020. – 21.05. (<https://nypost.com/2020/05/21/zelensky-calls-for-probe-into-leaked-biden-poroshenko-calls/>)).

***

Рік тому українці обрали В. Зеленського Президентом. Серед обіцянок В. Зеленського було усунення корупції в державному апараті. Останнім часом реформи зупинилися, Президент здійснив вражаючу серію звільнень провідних реформаторів. Президент не просунувся у війні на Сході України. Досі бракує військового та політичного прогресу. Однак українці віддають перевагу В. Зеленському за обмін полоненими, а також за його заходи у боротьбі з коронавірусом. Згідно з опитуванням агентства «Рейтинг», дві третини українців вважають результати діяльності В. Зеленського за його перший рік «хорошими» або принаймні «задовільними». 32 % опитаних вважають курс України за президенства В. Зеленського правильним, а 51 % вважає, що їхня країна рухається в неправильному напрямку

(Hassel, Florian. Reform gestoppt = [Реформа припинилася] / F. Hassel // Sueddeutsche Zeitung. – München, 2020. – 20.05. (<https://www.sueddeutsche.de/politik/ukrainischer-praesident-selenskij-reform-gestoppt-1.4912860>)).

***

Через рік після виборів Президентом В. Зеленського змішані повідомлення про стосунки країни з Росією та Європою викликають здивування на міжнародному рівні. Поза межами своїх внутрішніх викликів В. Зеленський стикається з дедалі більшим тиском за межами країни. На думку автора, якщо він не зможе виконати свої обіцянки передвиборчої кампанії, а також запропонувати чітку програму реформ, орієнтовану на захід, він може втратити міжнародних партнерів, яких Україна відчайдушно потребує, аби уникнути того, щоб знову потрапити до «обіймів Росії»

(Timchenko, Ilya. Which Way Will Ukraine Swing? = [Яким шляхом буде розвиватися Україна?] / I. Timchenko // The Foreign Policy. – Washington, 2020. – 20.05. (<https://foreignpolicy.com/2020/05/20/ukraine-zelensky-corruption-russia-european-union/>)).

***

Президент України В. Зеленський відсвяткував першу річницю своєї інавгурації. За цей час український лідер несподівано опинився на центральній сцені у драмі про імпичмент у Вашингтоні, де порушувалися питання про його стосунки з президентом США Д. Трампом. Київські еліти згуртувалися навколо політичного неофіту, і В. Зеленський залишається надзвичайно популярним, за останніми опитуваннями. «Коефіцієнт популярності з часом зникає, це майже неминуче», – заявив К. Волкер, колишній спецпредставник США з мирних переговорів в Україні, додавши, що «В. Зеленський усе ще є найкращою надією на зміни в Україні з моменту здобуття незалежності в 1991 р.»

(Mackinnon, Amy. One Year On, Zelensky Survives Impeachment (Trump's, That Is) and Blunted Hopes = [За рік Зеленський пережив імпичмент (а саме Трампа)] / A. Mackinnon // The Foreign Policy. – Washington, 2020. – 22.05. (<https://foreignpolicy.com/2020/05/22/volodymyr-zelensky-ukraine-president-one-year-impeachment-anniversary/>)).

***

На щорічній прес-конференції, що відбулася рівно через рік із дня інавгурації, Президент України В. Зеленський натякав на власну політичну еволюцію протягом складного року на посаді. На погляд автора, цього разу Президент України був у костюмі та грав роль державного діяча, протягом 3-х годин поведінка Президента була більш жорстокою, оборонною та значно роздратованішою. Він особливо високо оцінив свої дії щодо обміну полоненими та відповіді країни на Covid-19. Опитування свідчать про те, що, незважаючи на бурхливий рік, В. Зеленський зумів зберегти широку підтримку електорату

(Carroll, Oliver. One year into the job, Ukrainian president Volodymyr Zelensky removes his mask = [Один рік роботи, Президент України Володимир Зеленський знімає маску] / O. Carroll // The Independent. – London, 2020. – 21.05. (<https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-president-volodymyr-zelensky-mask-impeachment-news-a9524726.html>)).

***

В. Зеленський у Всесвітній день вишиванки подарував світовим лідерам незвичайний подарунок – традиційні українські вишиті сорочки. Подарунок отримали, серед інших, лідери США, Німеччини, Франції, Канади, Польщі та Туреччини. Подарунки називають «символічними подарунками, які несуть частину української історії та культури»

(Światowi liderzy obdarowani... koszulami. Nietypowy prezent od prezydenta Ukrainy = [Світові лідери наділені ... сорочками. Незвичайний подарунок Президента України] // Wprost. – Warsaw, 2020. – 21.05. (<https://www.wprost.pl/polityka/10327723/swiatowi-liderzy-obdarowani-koszulami-nietypowy-prezent-od-prezydenta-ukrainy.html>)).

***

Виступаючи на зустрічі з главою МЗС Д. Кулебою, секретарем Національної інвестиційної ради Л. Варшаломідзе та іншими чиновниками, В. Зеленський зазначив, що після закінчення пандемії коронавірусу Україні слід посилити свою роль у новій системі міжнародних відносин шляхом нарощування експорту, залучення прямих іноземних інвестицій і підвищення добробуту українців. В. Зеленський також підтримав перезавантаження економічного спрямування зовнішньої політики України, ініційовану головою МЗС. Цей процес планується почати з перезапуску роботи оновленої Ради експортерів та інвесторів

(В. Зеленский: Продвижение экономических интересов должно стать одним из ключевых приоритетов внешней политики Украины = [В. Зеленський: Просування економічних інтересів має стати одним з ключових пріоритетів зовнішньої політики України] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 21.05. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0521/c31519-9692419.html>)).

***

В. Зеленський заявив, що Україна має намір знайти фінансування в розмірі 3 млрд дол. на ремонт і будівництво мостів по всій країні, зазначивши, що ремонт мостів стане частиною програми «Велике будівництво». До кінця року в рамках «Великого будівництва» планується відремонтувати близько 4,5 тис. км доріг, будуть зведені нові дитячі садки, школи та приймальні відділення лікарень

(Украина намерена найти 3 млрд долларов США на ремонт мостов = [Україна має намір знайти 3 млрд доларів США на ремонт мостів] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 22.05. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0522/c31519-9692880.html>)).

***

Президент України Володимир Зеленський затвердив Річну національну програму під егідою комісії Україна – НАТО на 2020 р., яка є системним документом, спрямованим на планомірну реалізацію закріпленого в Конституції України стратегічного курсу на вступ країни до НАТО. Особлива увага в програмі приділена питанням досягнення критеріїв членства в НАТО, перекладу сектора безпеки і оборони України на стандарти Альянсу і посилення демократичного цивільного контролю

(В. Зеленский утвердил нацпрограмму под эгидой комиссии Украина – НАТО на 2020 год = [В. Зеленський затвердив нацпрограму під егідою комісії Україна – НАТО на 2020 рік] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 28.05. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0528/c31519-9695199.html>)).

***

Перший рік президентства В. Зеленського приніс більше розчарувань, ніж очевидних успіхів і провалів для України. Про це заявили опитані журналістами видання політики і експерти. На їхню думку, український лідер поки не зміг виправдати очікувань виборців, а головне – навіть наблизитися до реалізації своїх ключових обіцянок. При цьому, за даними останніх опитувань, нинішній глава країни залишається найпопулярнішим її політиком

(Забродин, Алексей. Головокружение без успехов: как Зеленский провел год на посту президента = [Запаморочення без успіхів: як Зеленський провів рік на посаді Президента] / А. Забродин // Известия. – Москва, 2020. – 20.05. (<https://iz.ru/1012931/aleksei-zabrodin/golovokruzhenie-bez-uspekhov-kak-zelenskii-provel-god-na-postu-prezidenta>)).

***

Український МЗС назвав спробою «втручання» у внутрішні справи країни оцінку роботи В. Зеленського на посаді Президента України, яку дало російське зовнішньополітичне відомство. Українські дипломати звинуватили російських колег у спробі «розколоти українське суспільство» і «втрутитися у внутрішні справи України». Українське зовнішньополітичне відомство закликала Росію перейти до «конструктивної взаємодії» з питання Криму та Донбасу

(На Украине отреагировали на оценку России года президентства Зеленского = [В Україні відреагували на оцінку Росії року президентства Зеленського] // Известия. – Москва, 2020. – 21.05. (<https://iz.ru/1013666/2020-05-21/na-ukraine-otreagirovali-na-otcenuk-rossii-goda-prezidentstva-zelenskogo>)).

***

З початком роботи на посаді Президента України В. Зеленський змінився і став більш жорстким, розповів спікер Верховної Ради Д. Разумков. При цьому Д. Разумков вказав, що почуття гумору В. Зеленський зберіг

(В раде рассказали о переменах в Зеленском на посту президента = [У Раді розповіли про зміни в Зеленському на посаді Президента] // Известия. – Москва, 2020. – 28.05. (<https://iz.ru/1016652/2020-05-28/v-rade-rasskazali-o-peremenakh-v-zelenskom-na-postu-prezidenta>)).

***

Виповнюється рік із моменту приходу В. Зеленського до влади, і більшість українців, опитаних соціологічною групою «Рейтинг», вважають, що він справляється на «відмінно», «добре» або хоча б «задовільно». Зовсім не задоволені главою держави близько третини населення. Оглядач «Коммерсанту» М. Юсін пише про те, як президентство В. Зеленського відбилося на російсько-українських відносинах

(Юсин, Максим. Зеленский боится конфликта с «патриотическим лагерем» = [Зеленський боїться конфлікту з «патріотичним табором»] / М. Юсін // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 19.05. (<https://www.kommersant.ru/doc/4348808>)).

***

Президент України В. Зеленський взяв участь у прес-конференції, де підбив підсумки першого року на посаді глави держави. Під час спілкування з журналістами

Йому довелося згадати багато своїх передвиборних заяв і оцінити, наскільки його правління довело їх справедливості. «Коммерсант» вибрав найяскравіші відповіді В. Зеленського

(Кривошеев, Кирилл. «Прежние власти так руководили страной, что их ждет много разных приключений и приговоров» = [«Колишня влада так керували країною, що їх чекає багато різних пригод і вироків»] / К. Кривошеев // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 20.05. (<https://www.kommersant.ru/doc/4349687>)).

***

Президент України В. Зеленський провів прес-конференцію, присвячену першому року при владі. Журналісти й опоненти глави держави скористалися річницею, щоб розкритикувати В. Зеленського і нагадати про невиконані обіцянки. Він же, на думку авторів статті, дав зрозуміти, що цілком може продовжити свою кар'єру у владі і піти на другий термін

(Коваленко, Марина. Трудно быть годом. Как президент Украины отчитался о проделанной работе = [Важко бути роком. Як Президент України відзвітував про виконану роботу] / М. Коваленко // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 21.05. (<https://www.kommersant.ru/doc/4349653>)).

***

Тріумфальна перемога В. Зеленського над колишнім Президентом П. Порошенком наповнила українців надіями на майбутні зміни на краще. На жаль, на думку автора, цим надіям не судилося втілитися в життя повною мірою. А деякі очікування реалізувалися з точністю до навпаки. Утім, В. Зеленський усе ще залишається найбільш популярним українським політиком. Інша справа, що випробування, які треба буде пройти В. Зеленському, зазначає автор, «тільки починаються»

(Ткачев, Юрий. Год у власти. Чего добился и о чем забыл президент Зеленский = [Рік при владі. Чого добився і про що забув Президент Зеленський] / Ю. Ткачев // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 25.05. (<https://www.kommersant.ru/doc/4348154>)).

***

Досягнення членства в НАТО і ЄС залишається стратегічною метою України. Це впливає з нової річної програми євроатлантичної інтеграції України, підписаної Президентом В. Зеленським. У його оточенні відзначають, що за рік роботи глава держави позбувся ілюзій щодо готовності Москви до миру і націлений на виконання узгоджених планів. Тим більше, що, відповідно до соціопитувань, більшість українців підтримує вступ країни у ЄС і в НАТО

(Шиманов, Матвей. Президент Украины Владимир Зеленский подтвердил курс на интеграцию с ЕС и НАТО = [Президент України Володимир Зеленський підтвердив курс на інтеграцію з ЄС і НАТО] / М. Шиманов // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 28.05. (<https://www.kommersant.ru/doc/4357880>)).

***

В. Зеленський минулого тижня звітував про свій рік при владі, відповідаючи на запитання журналістів, обраних його Офісом із-понад 200, котрі зголосилися на прес-конференцію глави держави. На прес-конференції Президент, котрий обіцяв у

передвиборчій програмі керувати лише п'ять років, заявив, що йому забракне однієї каденції, щоб виконати обіцяне

(Голод, Ігор. Своім звітом про рік при владі Зеленський переконав мало кого / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 27.05. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/svoijim-zvitom-pro-rik-pry-vladi-zelenskyj-malo-koho-zumiv-perekonaty/>)).

***

В. Зеленський провів прес-конференцію, присвячену підбиттю підсумків року його президентства. Президент заявив, що для України важливо провести прямі переговори з президентом Росії В. Путіним. Глава держави заявив, що у нього є програма для узгодження мінських домовленостей. Також вирішується питання і щодо Донбасу. За словами В. Зеленського, «зараз може бути важко провести зустріч у “нормандському форматі”, але вона відбудеться»

(Стойчев, Росен. Україна иска преговори с Русия = [Україна хоче провести переговори з Росією] / Р. Стойчев // Факти. – София, 2020. – 20.05. (<https://fakti.bg/world/476242-ukraina-iska-pregovori-s-rusia>)).

***

Президент України В. Зеленський провів прес-конференцію, присвячену року перебування в президентському кріслі. Видання подає короткий виклад того, про що говорив український Президент

(Второй президентский срок, Донбасс, Путин. О чем говорил Зеленский на пресс-конференции = [Другий президентський термін, Донбас, Путін. Про що говорив Зеленський на прес-конференції] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 20.05. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/ukraine-zelenskyi/30624251.html>)).

***

В. Зеленський хоче узаконити отримання українцями ще одного громадянства. Експерти Ради кажуть, що для цього потрібно змінити Конституцію. А опозиція застерігає від визнання російських паспортів на Донбасі. До кінця поточної сесії Верховна Рада має намір розглянути законопроект, внесений на розгляд парламенту Президентом України В. Зеленським. За словами першого віцеспікера парламенту, депутата з пропрезидентської фракції «Слуга народу» Р. Стефанчука, мета – «коли в усьому світі йде боротьба за людський капітал, повернути до України інтерес, у першу чергу, українців, які живуть за кордоном». Парламент мав розглянути законопроект, але на заваді став негативний висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради. Експерти управління побоюються, що новий закон «потенційно призведе до поширення в Україні випадків «узаконеного» множинного (подвійного) громадянства та створюватиме певні ризики для національної безпеки України, зважаючи на те, що «наша держава наразі перебуває в стані фактичного збройного конфлікту з Російською Федерацією»

(Ржеутська, Лілія. Законопроект Зеленського – шлях до подвійного громадянства в Україні? / Л. Ржеутська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 22.05. (<https://p.dw.com/p/3cdTd>)).

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

За словами В. В'ятровича, СБУ повинна завести справу проти экс-Президента України Л. Кучми та представника Офісу Президента А. Єрмака, які представляли Україну в Мінську. Обидва звинувачуються в державній зраді. В. В'ятрович заявив, що повинен буде звернутися до суду, щоб почати розгляд цього питання. «Шкода, що Служба безпеки України не діє відповідно до закону і відразу після мого сигналу, і я повинен звернутися в суд». Ще в квітні 2020 р. суд зобов'язав Службу безпеки України подати позов проти Л. Кучми та А. Єрмака за державну зраду. Основна справа була розпочата у зв'язку зі створенням Консультативної ради в рамках контактної групи щодо Донбасу в Мінську

(Симеонова, Антонія. *Обвиниха президент на държава в измяна = [Колишнього Президента держави звинуватили в державній зраді]* / А. Симеонова // *Факти*. – Sofia, 2020. – 19.05. (<https://fakti.bg/world/475803-obviniha-prezident-na-darjava-v-izmana>)).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Міністерство закордонних справ України звинуватило Болгарію у «маніпулятивних звинуваченнях» щодо декларації, прийнятої парламентом Софії. Національна асамблея засудила поділ Болградської області на п'ять адміністративних одиниць – як частину реформи децентралізації. Аргумент депутатів полягав у тому, що хоча Болгарія враховує суверенітет України та її зобов'язання за міжнародними договорами, цей крок буде ударом по болгарській громаді. Міністерство закордонних справ у Софії запевнило, що в телефонній розмові між міністром К. Захарієвою та її українським колегою Д. Колебою було дано обіцянку не ділити Болградську область. «Міністерство закордонних справ України рішуче протестує проти прийняття декларації ... Питання адміністративно-територіального устрою України належить до виключної компетенції органів державної влади в Україні. Спроби іноземної держави втручатися у внутрішні справи України є для нас абсолютно неприйнятними», – ідеться в заяві МЗС України.

(Україна обвини България в манипуляция и намеса във вътрешни въпроси = [Україна звинуватила Болгарію в маніпулюванні та втручанні у внутрішні справи] // *Дневник*. – Sofia, 2020. – 21.05. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/21/4069716_ukraina_obvini_bulgariia_v_manipulaciia_z_aradi/)).

***

Кримсько-татарська громада відзначає 76-ту річницю своєї радянської депортації. Сьогодні кримські татари відчайдушно потребують союзників в Україні та по всьому світу. Уряди США та Європи, на думку авторів статті, повинні визнати, що Росія безжально пригнічує права кримських татар і намагається знищити їхню ідентичність. І людям у всьому світі потрібно виступити на захист багатьох кримських татар, яких Росія утримує як політичних в'язнів

(Sadovskaya, Polina. *From Stalin to Putin: The Crimean Tatars face a new era of Kremlin persecution = [Від Сталіна до Путіна: кримські татари стикаються з новою епоєю гонінь Кремля]* / P. Sadovskaya // *Atlantic Council*. – Washington, 2020. – 17.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/from-stalin-to-putin-the-crimean-tatars-face-a-new-era-of-kremlin-persecution/>)).

***

Туреччина й надалі підтримуватиме кримськотатарський народ, заявив прес-секретар президента І. Калін у повідомленні, опублікованому з нагоди 76-ї річниці їхньої масової депортації. Туреччина продовжує сьогодні, як і раніше, підтримувати кримськотатарських турків для подолання несправедливого поводження, «щоб жити безпечно і в мирі, зберігаючи свою ідентичність». «Із цієї нагоди ми ще раз підтверджуємо нашу підтримку територіальної цілісності України», – підкреслив прес-секретар Міністерства закордонних справ Туреччини Х. Аксой

(Turkey to continue to defend rights of Crimean Tatars, presidential spox says = [Туреччина продовжуватиме захищати права кримських татар, повідомляє прессекретар президента] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 18.05. (<https://www.dailysabah.com/politics/turkey-to-continue-to-defend-rights-of-crimean-tatars-presidential-spox-says/news>)).

***

Міністерство закордонних справ України звинуватило парламент Болгарії у втручанні у внутрішні справи України. У Болгарії протестують проти планів української влади щодо адміністративної реформи в регіоні з болгарською меншиною в Одеській області. МЗС України опублікувало заяву, у якій висловило рішучий протест через ухвалення парламентом Болгарії декларації щодо адміністративно-територіальної реформи в Україні і захисту прав та цілісності болгарської спільноти. «Питання адміністративно-територіального устрою України належить до виключної компетенції органів державної влади України. Для нас абсолютно неприйнятними є спроби втручання іноземної держави у внутрішні справи України», – ідеться в заяві МЗС України. У МЗС України наголосили, що «викликають подив і нерозуміння маніпулятивні недостовірні твердження щодо впливу реформи на національну самобутність етнічних болгар України». У МЗС України зазначили, що питання щодо Болградського району буде вирішено відповідно до українського законодавства з урахуванням позиції місцевих жителів, зокрема, болгарської громади

(Думанська, Марія. Київ заявив про втручання Болгарії у внутрішні справи України / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 21.05. (<https://p.dw.com/p/3cZXq>)).

***

Реакція Болгарії щодо проведення адміністративної реформи Болградського району в Одеській області – це стандартна дипломатична нота. Інакше Болгарія і не могла вчинити. Одеська область – багатонаціональний регіон, у якому компактно проживають різні національні меншини. Наприклад, лише в болгарському регіоні в цілому живуть болгары, гагаузи та албанці. Це могло спричинити міжнародний скандал, але автор статті не прогнозує додаткових наслідків – швидше за все, ця тема поступово вщухне. Відносини між двома країнами і надалі «будуть добросусідніми»

(Атанасова, Марія. В Україні: Скандальт ще отшуми, България не е радикална = [В Україні: скандал вищухне, Болгарія не є радикальною] / М. Атанасова // Факти. – Sofia, 2020. – 25.05. (<https://fakti.bg/world/477493-v-ukraina-skandalat-shte-otshumi-balgaria-ne-e-radikalna>)).

***

Президент України В. Зеленський призначив заступником міністра закордонних справ країни Е. Джапарову, що робить її першою особою з етнічної меншини, яка обіймає високі посади в колишній радянській республіці, пише турецьке видання. 37-річна Е. Джапарова вже обіймала посаду віце-міністра з питань інформаційної політики з 2015 р. до 2019 рр.

(Ukraine appoints 1st Crimean Tatar deputy foreign minister = [Україна призначила першого заступника міністра закордонних справ Криму] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 19.05. (<https://www.dailysabah.com/world/europe/ukraine-appoints-1st-crimean-tatar-deputy-foreign-minister>)).

***

В. Зеленський призначив Е. Джапарову заступником міністра закордонних справ. Е. Джапарова – перша представниця кримськотатарського народу на високій державній посаді рівно через 76 років після вимушеної депортації кримських татар. З 2015 до 2019 рр. вона обіймала посаду віце-міністра з питань інформаційної політики в уряді попередника В. Зеленського П. Порошенка. Глава держави також має намір підписати указ про надання ісламським релігійним святкам Курбан-байрам и Ураза-байрам статусу державних

(Präsident macht erstmals Krimtatarin zur Vize-Außenministerin = [Президент впервые назначив заступником министра закордонних справ кримського татарина] // Die Zeit. – Berlin, 2020. – 18.05. (<https://www.zeit.de/politik/ausland/2020-05/ukraine-praesident-wolodymyr-selenskyj-krimtatarin-vize-aussenministerin>)).

***

Парламент Болгарії прийняв декларацію проти адміністративно-територіальної реформи в Україні, яка передбачає поділ Болградського району на п'ять адміністративних одиниць – громад, оскільки це було б ударом по болгарській громаді і може призвести до її знеособлення. У декларації зазначається, що уряд Болгарії повинен провести зустріч з українським урядом для забезпечення добросовісності громади, а також вивчення болгарської мови та закінчення середньої школи в Одесі. Декларація була прийнята за пропозицією лідера НФСБ В. Симеонова, який очолює групу дружби з Україною

(Андонова, Здравка. Парламентът е против териториална реформа в Украйна, била удар за българската общност = [Парламент проти територіальної реформи в Україні, це буде удар по болгарській громаді] / З. Андонова // Дневник. – Sofia, 2020. – 20.05. (https://www.dnevnik.bg/politika/2020/05/20/4068952_parlamentut_e_protiv_teritorialna_reforma_v_ukraina/)).

***

Міністерство закордонних справ України звинуватило Болгарію у «маніпулятивних звинуваченнях» щодо декларації, прийнятої парламентом Софії. Національна асамблея засудила поділ Болградського району на п'ять адміністративних одиниць. Аргумент депутатів полягав у тому, що хоча Болгарія враховує суверенітет України та її зобов'язання за міжнародними договорами, цей крок буде ударом по болгарській громаді. Міністерство закордонних справ у Софії

запевнило, що в телефонній розмові між міністром К. Захарієвою та її українським колегою Д. Колебою було дано обіцянку не ділити Болградський район

(Україна обвини България в манипуляция и намеса във вътрешни въпроси = [Україна звинуватила Болгарію в маніпулюванні та втручанні у внутрішні справи] // Дневник. – Sofia, 2020. – 21.05. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/21/4069716_ukraina_obvini_bulgariia_v_manipulaciia_z_aradi/)).

***

Україна та Болгарія не мають розбіжностей щодо прав болгарських громад у країні, запевнили представники влади Софію. Поділ Болградського району ні на що не вплине. Це повідомлення міститься в новій позиції Міністерства закордонних справ України. Згідно з повідомленням, це питання обговорювалося на зустрічі заступника міністра закордонних справ України В. Боднара та посла Болгарії К. Коджабашева. «Міністерство закордонних справ запевнило посла Болгарії, що адміністративно-територіальна реформа не впливає на рівень забезпечення прав болгарської громади в Одеській області». «Дипломати завжди знаходять спільну мову. Не існує розбіжностей між Україною та Болгарією щодо гарантування прав болгарської громади в Україні», – заявив В. Боднар

(Киев обяви, че е решил конфликта със София и няма да нарушава права на българи = [Київ оголосив, що вирішив конфлікт із Софією і не порушить прав болгар] // Дневник. – Sofia, 2020. – 22.05. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/22/4070459_kiev_objavi_che_e_reshil_konflikta_sus_sofia_i_niama/)).

***

Віце-прем'єр-міністр та міністр закордонних справ К. Захарієва в телефонній розмові з українським колегою Д. Кулебою планує провести на українській території, яка населена переважно етнічними болгарами, адміністративно-територіальну реформу. «Болгарська національна меншина в Україні є природним мостом дружби та співпраці між двома країнами, і цю дружбу треба підтримувати», – підкреслила К. Захарієва. Під час переговорів вона підтвердила підтримку Болгарією європейської та євроатлантичної інтеграції України

(Михайлов, Венцислав. Екатерина Захариева обсъди с украинския си колега плановете за териториално-административна реформа на Болградския район = [Катерина Захарієва обговорила зі своїм українським колегою плани територіально-адміністративної реформи болгарського регіону] / В. Михайлов // Факти. – Sofia, 2020. – 19.05. (<https://fakti.bg/bulgaria/475885-ekaterina-zaharieva-obsadi-s-ukrainskia-si-kolega-planovete-za-teritorialno-administrativna-reforma-na-bolgradskia-raion/>)).

***

44-та Національна асамблея Болгарії прийняла декларацію на захист цілісності болгарської громади в Україні. Декларація пов'язана з адміністративною реформою, зі створенням нових адміністративних територіальних одиниць. Болгари – третя етнічна група в Одесі після українців та румунів. В Одеській області є ряд сіл, заснованих болгарами. Це село Камчик, або більш відоме серед місцевого населення як Зоря. Воно було засноване в 1831 р. Інше таке село – Дмитрівка, засноване на

10 років раніше, у 1821 р. Там болгари є етнічною групою, яка посідає друге місце в Україні

(Ингилизова, Светослава. Парламентът прие декларация за българската общност в Украйна = [Парламент прийняв декларацію про болгарську громаду в Україні] / С. Ингилизова // Факти. – Sofia, 2020. – 20.05. (<https://fakti.bg/bulgaria/476079-parlamentat-prie-deklaracia-za-balgarskata-obshtnost-v-ukraina>)).

***

Болградський регіон в Одеській області, населений в основному етнічними болгарами, залишиться у своїх нинішніх межах і не буде розділений у рамках плану реформи. Про це заявив міністр закордонних справ України Д. Кулеба, з яким про це розмовляла віце-прем'єр-міністр та міністр закордонних справ К. Захарієва. Д. Кулеба зобов'язався перевірити питання та хід дискусії. Міністри домовились підтримувати зв'язок, поки не буде вирішене це питання

(Джамбазов, Денис. Болградският район, населен с българи, ще остане в сегашните си граници = [Болградський регіон, населений болгарами, залишиться в своїх нинішніх межах] / Д. Джамбазов // Факти. – Sofia, 2020. – 21.05. (<https://fakti.bg/world/476327-bolgradskiat-raion-naselen-s-balgari-shte-ostane-v-segashnite-si-granici>)).

***

Які права та інтереси болгарської громади в Україні? Про це автор розмовляє з лідером НФСБ В. Симеоновим у своїй статті. За словами В. Симеонова, болгарська громада в Україні є найбільшою. «Вона налічує від 200 тис. до 450 тис. осіб. Їхні предки переїхали на початку ХІХ ст. в Україну і перетворили пустелю в рай. Це одна з найбільш лояльних громад до української держави», – пише В. Симеонов

Димитров, Михаил. Валери Симеонов: Защо държавните служители да почиват в държавни бази? Това е коварен ход! = [Валерій Симеонов: Чому державні службовці повинні відпочивати на державних базах? Це підступний хід!] / М. Димитров // Флагман. – Sofia, 2020. – 20.05. (<https://www.flagman.bg/article/214904>)).

***

Національна асамблея Болгарії прийняла декларацію, в якій висловлює глибоку стурбованість щодо проекту рішення українського уряду, яке стосується поділу Болградського адміністративного регіону. Ініціатива належала лідеру НФСБ В. Симеонову. За його словами, це завдасть серйозного удару компактній болгарській громаді, позбавивши її адміністративної незалежності. Більше того, така фрагментація не передбачена в інших регіонах України. Болградський район існував як самостійна адміністративна одиниця з моменту переселення болгар в Україну з ХІХ ст. до сьогодні. Згідно з прийнятою декларацією, парламент закликав уряд Республіки Болгарія вжити всіх можливих дій для забезпечення збереження цілісності болгарської громади в Болградському районі під час майбутньої адміністративно-територіальної реформи. Спікер Національних зборів Ц. Караянчева заявила після голосування, що декларація буде негайно відправлена до посольства України

(Лисицов, Льчезар. Българският парламент прие декларация против административна реформа в Украйна = [Парламент Болгарії прийняв декларацію проти

адміністративної реформи в Україні] / Л. Лисицов // *Флагман*. – Sofia, 2020. – 20.05. (<https://www.flagman.bg/article/214914>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Влада України в рамках багаторічної програми модернізації Збройних сил планує придбати багатоцільовий бойовий літак західного виробництва. Найближчим часом нові машини замінять літаки з часів СРСР. Відповідно до поточних планів, заміна генерації в українській авіації, яка також буде включати вертольоти, транспортні та навчальні машини, буде коштувати, як очікується, близько 12 млрд дол. Розглядаючи масштаб потреб, можна побачити, що ця сума занижка. Новий багатоцільовий бойовий літак дасть можливість замінити декілька типів винищувачів. Ідеться про українську модифікацію винищувача МіГ-29, перехоплювач Су-27, штурмовик Су-25, а також бомбардувальник Су-24М та розвідувальний літак Су-24МР. Усі вони вироблялися за часів існування СРСР. У зв'язку з вартістю та політичними факторами ставиться до ладу машина покоління 4+. З огляду на цю декларацію та геополітичні питання, літаки, з яких українці можуть вибрати це: Lockheed Martin F-16 Block 70/72, Saab JAS-39E / F Gripen, Boeing F / A-18E / F Super Hornet Block III, Dassault Rafale або Eurofighter Typhoon. Довгострокові плани демонструють, що в Україні має бути близько 108 багатоцільових бойових літаків. Закупівля перших 12 запланована на 2021–2022 рр. Графік дасть можливість поступово замінити літаки, що раніше використовувалися, закінчення експлуатації яких заплановано приблизно на 2032 р. Наразі з політичних причин Україна не має доступу до багатьох російських запчастин або озброєнь, не кажучи вже про прямі контакти з виробниками літаків. Це призводить до систематичного скорочення кількості машин, здатних до льотних і бойових дій

(Pacholski, Łukasz. Ukraina szuka nowych myśliwców na zachodzie = [Україна шукає нові винищувачі на заході] / L. Pacholski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 25.05. (<https://www.rp.pl/RADAR-Przemysl-obronny/305259960-Ukraina-szuka-nowych-myśliwcow-na-zachodzie.html>)).

***

Проведено випробування мобільного 3D-радіолокатора 90К6Е, який повністю підтвердив заявлені тактико-технічні характеристики з виявлення безпілотних літальних апаратів на різних висотах і максимальній дальності. На державному випробувальному полігоні в Одеській області відбулися успішні випробування української ракети «Вільха-М». Харківське конструкторське бюро з машинобудування передало ЗСУ нову партію БТР-4Е

(Клен, Євген. Нове озброєння для ЗСУ / Є. Клен // Міст. – Торонто, 2020. – 17.05. (<http://meest-online.com/ukraine/vijsko/nove-ozbrojennya-dlya-zsu-2/>)).

***

Досвід проведення антитерористичної операції (АТО), а згодом – Операції об'єднаних сил – показав, що інформація закордонних космічних систем може бути ефективно використана в інтересах національної безпеки України та вирішення військових завдань різного масштабу

(Міхненко, Антон. 40 см ясності: як чужі супутники служать Україні в зоні ООС / А. Міхненко // Українське слово. – Чикаго, 2020. – 28.05. (<https://ukrslovo.net/svit/99718.html>)).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Близько 20 осіб доставлені в управління поліції в Києві за те, що запалювали фаєри і кидали димові шашки біля офісу голови політради політсили «Опозиційна платформа – За життя» (ОПЗЖ) В. Медведчука. Наразі встановлюють особи цих людей, які нібито під час акції скоювали правопорушення. При цьому в поліції заперечують факт вибуху під офісом В. Медведчука, про який раніше повідомили представники ОПЗЖ. Тим часом на сайті праворадикальної політсили «Національний корпус» опубліковано повідомлення про те, що «Нацкорпус прийшов під стіни офісу ОПЗЖ з метою привернути увагу громадськості та нагадати, що ворог не лише на сході, він – серед нас». На оприлюднених фотознімках з акції видно, що молоді чоловіки підпалюють димові шашки та фаєри. На сайті політсили дії молодиків пояснюють тим, що «в Україні відбувається реванш проросійських сил». Членів ОПЗЖ в Нацкорпусі називають «антигероями української реальності». Також повідомляється, що Нацкорпус подав «відповідну заяву в СБУ з вимогою почати провадження проти керівників ОПЗЖ, а також до Мін'юсту із судовим позовом за фактом вчинення партією державної зради»

(Сааков, Валерій. Акцію під офісом Віктора Медведчука проводив «Нацкорпус» / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 23.05. (<https://p.dw.com/p/3cfif>)).

***

Протести проти карантинних обмежень відбуваються в різних державах. І Україна – не виняток. Минулого тижня представники українських транспортних компаній нерегулярних перевезень провели мітинг у Києві. Протести відбувалися також і в Тернополі

(Клен, Євген. В Україні втомилися від карантину і втраткоштів на життя / Є. Клен // Міст. – Торонто, 2020. – 20.05. (<http://meest-online.com/ukraine/events/v-ukrajini-vtomylsya-vid-karantynu-i-vtrat-koshtiv-na-zhyttja/>)).

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Загальнонаціональне опитування, проведене напередодні цьогорічних подій Другої світової війни, показало, що переважна більшість українців зараз звинувачують СРСР разом із нацистами в розпалі Другої світової війни. Пошуки консенсусу щодо проблемного минулого України, ймовірно, на думку автора статті, залишатимуться актуальними довгі роки. Друга світова війна – лише один із аспектів цього процесу, який, у свою чергу, відображає більш широкі прагнення України до незалежної та всебічної пострадянської національної ідентичності

(Tregubov, Victor. Ukrainians reject modern Russia's WWII victory cult as geopolitical divide deepens = [Українці відкидають культ перемоги сучасної Росії під час Другої світової війни, оскільки геополітичний розрив поглиблюється] / V. Tregubov // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 18.05.

[\(https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukrainians-reject-modern-russias-wwii-victory-cult-as-geopolitical-divide-deepens/\)](https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukrainians-reject-modern-russias-wwii-victory-cult-as-geopolitical-divide-deepens/).

***

З 2014 р. російська окупація змусила українців покинути свої домівки в Криму та на Сході України. Це створило в Україні сукупність внутрішньо переміщених осіб, яка налічує близько 1,4 млн людей. Для них в Україні особливу складність викликають проблеми охорони здоров'я та економічні труднощі коронавірусної кризи. Журналістка І. Матвіїшина поговорила з чотирма членами спільноти ВПО країни, щоб краще зрозуміти, як пандемія вплинула на переміщених українців

(Matviyishyn, Iryna. Ukrainians who fled Putin face new pandemic realities = [Українці, які втекли від Путіна, стикаються з новими реаліями пандемії] / I. Matviyishyn // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 27.05. (https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukrainians-who-fled-putin-face-new-pandemic-realities/).

***

В Україні відбудуться місцеві вибори. Це буде першим великим випробуванням для Президента В. Зеленського та його партії «Слуга народу» після перемог у президентських і парламентських виборах у 2019 р. Нещодавнє соціологічне опитування зареєструвало зниження підтримки партії «Слуга народу» на 10 % відносно минулого року. Роз'єднаність у партії, на думку автора, підірвала її авторитет серед електорату

(Vorobiov, Mykola. Ukrainian local elections: Will Zelenskyu win again? = [Місцеві вибори в Україні: чи переможе Зеленський знову?] / M. Vorobiov // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 26.05. (https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukrainian-local-elections-will-zelenskyu-win-again/).

***

Економічний вплив від пандемії коронавірусу відчувається в усіх регіонах України, але найбільш гостро – у західному регіоні країни. Західна Україна має найвищий обсяг працівників, які шукають можливості працевлаштування в сусідніх країнах ЄС. Ці регіони особливо сильно постраждали, оскільки заражені працівники повернулися з Італії та інших гарячих точок інфекції в ЄС. Оскільки Україна починає процес відновлення після коронавірусу, країні, на думку автора, необхідно серйозно подумати про те, як вона збирається переконати мільйони українських трудящих-мігрантів будувати своє майбутнє в Україні

(Druckman, Michael. Can post-pandemic Ukraine prevent another exodus? = [Чи може постпандемічна Україна не допустити чергового відтоку?] / M. Druckman // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 27.05. (https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/can-post-pandemic-ukraine-prevent-another-exodus/).

***

Стаття присвячена одному з шести мільярдерів України – І. Коломойському, який був у вигнанні, але повернувся додому після перемоги В. Зеленського, його давнього бізнес-партнера. Угода з МВФ не дає шансів І. Коломойському повернути Приватбанк. Що ще гірше, інші підприємства, в яких І. Коломойський має частку, – в

енергетиці та галузі авіаперевезень – стикаються із серйозними загрозами, коли глобальна економіка вступає в рецесію. За підрахунками Bloomberg, чиста вартість статків І. Коломойського становила близько 1 млрд дол. Мало хто вважає, що останні його неприємності знаменують його падіння

(Krasnolutska, Daryna. Comeback Unravels for Ukraine's Most Controversial Billionaire = [Повернення найбільш суперечливого мільярдера України] / D. Krasnolutska // Bloomberg.. – New York, 2020. – 19.05. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-05-19/comeback-unravels-for-ukraine-s-most-controversial-billionaire>)).

***

У соціологічній групі «Рейтинг» із посиланням на результати опитування повідомили, що кращим Президентом України, на думку більшості жителів країни, є Л. Кучма. Діяльність політика високо оцінили 20 % респондентів. 16 % опитаних віддали перевагу чинному Президенту В. Зеленському, а його попередника П. Порошенка вибрали 12 %. Трохи більше – 13 % – високо оцінюють роботу першого українського лідера Л. Кравчука

(Украинцы назвали лучшего президента в истории страны = [Українці назвали кращого президента в історії країни] // Известия. – Москва, 2020. – 18.05. (<https://iz.ru/1012535/2020-05-18/ukraintcy-nazvali-luchshego-prezidenta-v-istorii-strany>)).

***

Журнал «Forbes Україна» вперше з 2016 р. опублікував рейтинг 100 найбагатших українських бізнесменів, третю сходинку якого зайняв колишній Президент країни П. Порошенко з 1,4 млрд дол. Перше місце зайняв гірничо-металургійний магнат, власник «Систем Кепітал Менеджмент» Р. Ахметов з 2,8 млрд дол. На другому місці – власник групи «Інтерпайп» В. Пінчук зі статками в 1,4 млрд дол.

(Forbes впервые с 2016 года назвал самых богатых украинцев = [Forbes впервые с 2016 року назвал найбагатших українців] // Известия. – Москва, 2020. – 28.05. (<https://iz.ru/1016752/2020-05-28/forbes-vpervye-s-2016-goda-nazval-samykh-bogatykh-ukraintcev>)).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Колишні послы США в Україні заявили про спробу втягнути Українську державу в американські внутрішні справи. Про це йдеться у спільній заяві дипломатів, розміщеній на сайті Атлантичної ради, в якій вони наголошують на важливості відносин США та України і закликають чиновників обох країн зробити все можливе, щоб уникнути кроків, які зірвуть двосторонні відносини і віддалять країни одна від одної

(Statement by former US Ambassadors to Ukraine = [Заява колишніх послів США в Україні] // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 26.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/statement-by-former-us-ambassadors-to-ukraine/>)).

***

Президент США Д. Трамп звільнив генерального інспектора Держдепартаменту США С. Лініка, повідомив голова комітету у зовнішньополітичних справах палати представників Конгресу США демократ Е. Енгел. Він зазначив, що звільнення С. Лініка, очевидно, є «відповідним актом помсти». У жовтні минулого року С. Лінік ненадовго потрапив у справу про імпічмент проти Д. Трампа, коли він просив терміново зустрітися з депутатами палати під час розслідування стосунків Д. Трампа з лідерами України, щоб ознайомити з електронними та іншими листами, включаючи інформацію, передану М. Помпео від адвоката Д. Трампа та довіреної особи Р. Джуліані

(Jacobs, Jennifer. Trump Ousts State Department Watchdog Tangled in Ukraine Saga = [Оніка Державного департаменту Трампа досить заплутана в українській сазі] / J. Jacobs // Bloomberg. – New York, 2020. – 16.05. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-05-16/state-department-inspector-general-steve-linick-is-fired>)).

***

Підкреслюючи, що координаційні зусилля у боротьбі з COVID-19 стали головним пріоритетом України та Туреччини, посол України А. Сибіха сказав, що переговори між владою України та Туреччини допомогли мінімізувати негативні наслідки пандемії в торгівлі між нашими країнами, сприяли перетину турецького кордону для українських перевізників і поверненню українських громадян додому

(Envoys stress importance of solidarity, cooperation with Turkey amid COVID-19 pandemic = [Посли підкреслюють важливість солідарності та співпраці з Туреччиною в умовах пандемії COVID-19] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 26.05. (<https://www.dailysabah.com/politics/diplomacy/envoys-stress-importance-of-solidarity-cooperation-with-turkey-amid-covid-19-pandemic>)).

***

У разі відсутності співпраці з боку Ірану в розслідуванні аварії літака авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» в Тегерані, Україна звернеться до Міжнародного суду ООН, попередили в українському МЗС. «Якщо переговори зайдуть у глухий кут, то ми будемо змушені звертатися до міжнародних арбітражів, зокрема до Міжнародного суду ООН. Ідеться не тільки про Україну, а про єдиний фронт держав – Канади, Великобританії, Швеції, Афганістану й України», – сказав заступник міністра закордонних справ України Є. Єнін. На тлі цього він наголосив, що, згідно з Монреальською та Чиказькою конвенціями, країна, на території якої стався інцидент, має забезпечити негайну розшифровку «чорних скриньок» або передачу їх іншій державі. «Ми розраховуємо, що іранська сторона виконає свої міжнародні зобов'язання і буде співпрацювати з іншими країнами, громадяни яких постраждали під час катастрофи», – додав Є. Єнін

(Сааков, Валерій. Київ погрожує Тегерану позовом до Міжнародного суду через збитий літак / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 17.05. (<https://p.dw.com/p/3cMvS>)).

***

Республіканці в сенаті США форсують розслідування діяльності сина колишнього віцепрезидента США Д. Байдена в Україні, де він у 2014 р. увійшов до

правління енергетичної компанії Burisma. Республіканці хочуть ініціювати розслідування через підозру в тому, що між роботою Х. Байдена в Україні та роботою його батька на українському напрямі в адміністрації експрезидента Б. Обама існував конфлікт інтересів

(Vachedin, Дмитро. Республіканці в США форсують розслідування про сина Байдена / Д. Вачедін // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 21.05. (<https://p.dw.com/p/3cZCK>)).

***

Друга група громадян Ірану, включаючи студентів, які опинилися в Україні внаслідок спалаху коронавірусу, прибула до Тегерану. Посол Ірану в Україні М. Мораді подякував тим, хто співпрацював з Посольством Ірану в Києві, для організації двох рейсів для повернення іранців на батьківщину

(Second group of Iranians stranded in Ukraine return home = [Друга група іранців, що затрималися в Україні, повертаються додому] // Iran Daily. – Tehran, 2020. – 19.05. (<http://www.irandailyonline.ir/News/269304.html>)).

***

Телефонні розмови між Д. Байденом та экс-президентом України П. Порошенком оприлюднив А. Дерка, який стверджує, що має докази того, що Burisma Holdings, українська компанія з природного газу, в якій працював син Д. Байдена, заплатила тодішньому віце-президенту Д. Байдену 900 тис. дол. за лобювання. А. Деркач заявив, що отримав записи від журналістів-розслідувачів, і що записи зробив сам П. Порошенко. В одній розмові Д. Байден та П. Порошенко обговорюють наслідки відсторонення Генерального прокурора України В. Шокіна та призначення його заміни

(Eustachewich, Lia. Recording of calls between Joe Biden, ex-Ukraine President Poroshenko leaked = [Записи розмови між Джо Байденом, экс-президентом України Порошенком були оприлюднені] / L. Eustachewich // New York Post. – New York, 2020. – 20.05. (<https://nypost.com/2020/05/20/joe-bidens-phone-calls-with-former-ukraine-president-poroshenko-released/>)).

***

Президент України В. Зеленський заявив, що прокуратура розпочала кримінальну справу за фактом витоку стрічок, в яких нібито колишній лідер країни обговорює умови отримання позики на мільярд доларів з колишнім віце-президентом США Д. Байденом. Стрічки, які ще мають бути засвідчені автентичністю, були оприлюднені народним депутатом А. Деркачем, який давно висунув необґрунтовані звинувачення в корупції проти Д. Байдена та його сина. Записи, схоже, не містять нічого, що б можна було інкримінувати Д. Байдену або його сину, і деякі спостерігачі розглядають їх як політичні зусилля, щоб допомогти президенту США Д. Трампу переобратись. П. Порошенко назвав аудіозапис вигадкою проросійських сил в Україні

(Karmanau, Yuras. Ukraine to investigate leaked tapes with ex-president, Biden = [Україна розслідує записи з экс-президентом Байденом] / Y. Karmanau // The Associated Press. – New York, 2020. – 21.05. (<https://apnews.com/02895b0ffce2b6c6f11c20333fe7ba3d>)).

***

Голова Верховної Ради України Д. Разумков заявив, що правоохоронні органи повинні оцінити інформацію з оприлюднених напередодні народним депутатом А. Деркачем аудіоматеріалів нібито з голосами, схожими на голоси экс-Президента України П. Порошенка та экс-віцепрезидента США Д. Байдена. Д. Разумков також зазначив, що головним питанням є те, чи відповідає оприлюднена інформація дійсності. «Якщо це відповідає дійсності, то наслідки повинні бути більш ніж жорсткими, тому що питань сьогодні більше, ніж відповідей стосовно цих плівок», – додав спікер парламенту. За словами Д. Разумкова, у Верховній Раді вже є ініціатива створення відповідної тимчасової слідчої комісії. Серед іншого, у цих аудіозаписах ішлося нібито про отримання «одного мільярда доларів в обмін на збереження схем Burisma і міжнародної корупції», а також про необхідність звільнення тодішнього Генпрокурора В. Шокіна, «який тоді розслідував справу Burisma і вийшов на Байдена»

(Думанська, Марія. Разумков: У ВР є ініціатива щодо створення ТСК з приводу «плівок Деркача» / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 20.05. (<https://p.dw.com/p/3cV80>)).

***

Екс-Президент України П. Порошенко назвав розслідування генерального прокурора про можливий вплив на нього віцепрезидента США Д. Байдена частиною «спеціальної операції проти України», яку розпочали проросійські сили. Про це він заявив у відеозверненні, оприлюдненому у соціальній мережі Facebook. «Через втягування у передвиборчу боротьбу в Америці вони намагаються підірвати двопартійну підтримку України Сполученими Штатами», – зазначив П. Порошенко. Він додав, що ця підтримка ґрунтується на згоді Республіканської та Демократичної партій США максимально сприяти Україні у боротьбі з російською агресією та у намірі Києва приєднатися до НАТО. Також П. Порошенко наголосив, що Д. Байден є другом і союзником України, яка має бути вдячною йому за діяльність на посаді віцепрезидента в адміністрації колишнього голови Білого дому Б. Обама. Водночас П. Порошенко висловив вдячність і чинному президенту США Д. Трампу за масштабну допомогу, зокрема за ракетні комплекси Javelin, санкції проти РФ та інші приклади солідарності

(Голубов, Олександр. Порошенко припускає причетність Офісу Президента до «плівок Деркача» / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 20.05. (<https://p.dw.com/p/3cYSm>)).

***

Український депутат А. Деркач опублікував на YouTube записи телефонних розмов, призначені для відтворення переговорів з 2015 до 2016 рр. між тодішнім віцепрезидентом США Д. Байденом і П. Порошенком, попередником нинішнього глави української держави В. Зеленського. Записи підтверджують основні звинувачення республіканців США щодо Д. Байдена, згідно із заявами А. Деркача на прес-конференції. У справі про імпічмент проти Д. Трампа стверджувалося, що президент попросив провести розслідування щодо його потенційного суперника Д. Байдена

(Scäuble, Juliane. Jetzt ermittelt Selenskyj doch gegen Biden = [Tenep Зеленський розслідує справу Д. Байдена] / J. Scäuble // Der Tagesspiegel. – Berlin, 2020. – 22.05.

<https://www.tagesspiegel.de/politik/die-ukraine-und-die-us-praesidentschaftswahlen-jetzt-ermittelt-selenskyj-doch-gegen-biden/25849970.html>).

***

А. Деркач, позафракційний народний депутат України, оприлюднив записи телефонних розмов, які впродовж 2015–2016 рр. нібито вели П. Порошенко, державний секретар Д. Керрі та віцепрезидент США Д. Байден. Оприлюднені записи мають низьку якість, але депутат А. Деркач стверджує, що голоси належать саме Д. Керрі, Д. Байдену та П. Порошенку

(Клен, Євген. Кремль руками Зеленського знову намагається допомогти Трампу? / І. Клен // Міст. – Торонто, 2020. – 28.05. (<http://meest-online.com/world/usa/kreml-rukamy-zelenskoho-znovu-namahajetsya-dopomohty-trampu/>)).

***

Записи, що містять відредаговані розмови між Д. Байденом та колишнім Президентом України П. Порошенком, опублікував український соратник екс-адвоката Р. Джуліані народний депутат А. Деркач. Президент України В. Зеленський заявив, що правоохоронні органи країни розслідуватимуть записи, додавши, що їхній зміст може бути «кваліфікований як зрада»

(Roth, Andrew. Ukraine to investigate leaked calls between Joe Biden and ex-president = [Україна розслідує розмови між Джо Байденом та екс-президентом] / A. Roth // The Guardian. – London, 2020. – 20.05. (<https://www.theguardian.com/world/2020/may/20/ukraine-joe-biden-petro-poroshenko-recordings-investigation>)).

***

В Україні продовжують обговорювати наслідки, які можуть мати для політичної ситуації в країні так звані «плівки Деркача» – оприлюднені телефонні переговори екс-Президента П. Порошенка з колишнім віцепрезидентом США Д. Байденом. Оглядач видання «КоммерсантЪ» М. Юсін аналізує, як позначиться цей скандал на президентських перегонах у Сполучених Штатах

(Юсін, Максим. «Случайно такие документы не всплывают» = [«Випадково такі документи не спливають»] / М. Юсін // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 26.05. (<https://www.kommersant.ru/doc/4356671>)).

***

Державний департамент США повідомив представникам декількох органів влади України, що останні заяви українських чиновників є вкрай небезпечними для відносин двох країн і висловив стурбованість заявами про розслідування щодо змісту переговорів між Президентом України П. Порошенком і віцепрезидентом США Д. Байденом

(Держдепартамент США жорстко відреагував на заяви Зеленського щодо «плівки Деркача» // Українське слово. – Чикаго, 2020. – 21.05. (<https://ukrslovo.net/swa/99634.html>)).

***

Переговори попереднього Президента України П. Порошенка з провідними американськими представниками передані в прокуратуру України. Про це оголосив депутат Верховної Ради А. Деркач. Він заявив, що потрібно поговорити з колишнім

віцепрезидентом США Д. Байденом та колишнім держсекретарем Д. Керрі. Вважається, що в записах є факти міжнародної корупції, щодо яких може бути порушено провадження

(Стойчев, Росев. Невероятни разкрития за САЩ и Украина = [Дивовижні відкриття про США та Україну] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 19.05. (<https://fakti.bg/world/475920-neveroatni-razkritia-za-sasht-i-ukraina>)).

***

Посли США, які працювали в Україні, підписали спільне звернення на підтримку українсько-американської співпраці. Крім того, вони закликали чиновників обох країн не допустити дій, які лише шкодять двостороннім відносинам та розділяють сторони. Це пов'язано із записами розмов колишнього Президента України П. Порошенка та колишнього віцепрезидента США Д. Байдена. Про це йдеться в повідомленні Атлантичної ради. Двосторонні відносини між двома країнами вже давно користуються широкою підтримкою у США

(Атанасова, Мария. Бивши посланици на САЩ в Украина предупредила Киев да не се занимава с Байдън = [Колишні послы США в Україні попередили Київ не мати справу з Байденом] / М. Атанасова // Факти. – Sofia, 2020. – 28.05. (<https://fakti.bg/world/478353-bivshi-poslanici-na-sasht-v-ukraina-preduprediha-kiev-da-ne-se-zanimava-s-baidan>)).

***

Міністр закордонних справ Грузії Д. Залкаліані повідомив, що надзвичайний і повноважний посол Грузії в Україні Т. Шарашенідзе, який був відкликаний після призначення М. Саакашвілі головою Виконавчого комітету реформ в Україні, пройшов карантин і готовий до консультацій. Будуть розглянуті всі основні питання, пов'язані з поточною ситуацією і майбутніми відносинами з Україною. «Незважаючи на цю проблему, ми залишаємося стратегічними партнерами», – заявив Д. Залкаліані

(Отозванный из Киева посол Грузии прошел карантин и готов к консультациям = [Відкликаний з Києва посол Грузії пройшов карантин і готовий до консультацій] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 23.05. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30630330.html>)).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

В. Дейнего, який був проголошений «міністром закордонних справ» самопроголошеної ЛНР, отримав російське громадянство. Копію паспорта російського громадянина він показав у Мінську під час переговорів. В. Дейнего був запрошений узяти участь у переговорах як представник деяких регіонів Луганської області. Зустріч відбулася дистанційно. Учасники – Україна, Росія та Організація з безпеки та співробітництва у Європі

(Атанасова, Мария. Представител на ЛНР се появи с руски паспорт на преговори в Минск = [Представник ЛНР з'явився з російським паспортом на переговорах у Мінську] / М. Атанасова // Факти. – Sofia, 2020. – 16.05. (<https://fakti.bg/world/475052-predstavitel-na-lnr-se-poavi-s-ruski-pasport-na-pregovori-v-minsk>)).

***

Росія намагається зайняти енергетичний ринок в Україні. Про це заявив І. Плачков, який раніше обіймав посаду міністра енергетики України. За його

словами, уряд Росії планує розширити постачання дешевої енергії. Така електроенергія буде дешевша після добудови нових електростанцій у Білорусі. За словами експерта, можливі навіть безкоштовні поставки. Президент України В. Зеленський затвердив заборону на імпорту російської енергії двосторонніми угодами. Але це може бути змінено протягом певного періоду під час пошуку енергетичної стабільності

(Стойчев, Росен. Русия завладява енергийния пазар в Украйна = [Росія завойовує енергетичний ринок в Україні] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 18.05. (<https://fakti.bg/world/475443-rusia-zavladava-energiinia-pazar-v-ukraina>)).

***

Уряд України заявив, що подасть позов до Міжнародного арбітражу проти російського уряду. Україна прагне компенсації за затримані судна в Керченській протоці владою Росії на дев'ять місяців. Необхідні документи вже готуються. Міністр закордонних справ України Є. Єнін працює зі своєю командою над цим питанням

(Стойчев, Росен. Україна съди Русия = [Україна подає до суду на Росію] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 21.05. (<https://fakti.bg/world/476614-ukraina-sadi-rusia>)).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Попит на нафтопродукти в Україні у 2018 р. становив близько 10 млн т, з яких місцеві нафтопереробні заводи змогли забезпечити лише п'яту частину. Українська нафтопереробна промисловість перебуває в занепаді протягом багатьох років. Із шести існуючих нафтопереробних заводів працюють лише два, які використовують невеликий відсоток від їхньої номінальної потужності. Ситуація зовсім інша в Білорусі, де працюють два досить сучасних нафтопереробні заводи, які мирно конкурують на європейському ринку з продуктами із Гданська або Плоцька. Їхня торішня переробка становила близько 18 млн т. Значні обсяги виробленого палива надійшли до Росії та України. Конкурентною перевагою білорусів є той факт, що їхнє паливо було доступним на українському ринку протягом десятиліть

(Cabak, Mateusz. Białoruś i Ukraina będą kluczowe dla Orlenu i Lotosu po fuzji = [Білорусь і Україна будуть ключовими для Orlenu і Lotosu після злиття] / М. Сабак // BiznesAlert. – Warsaw, 2020. – 18.05. (<https://biznesalert.pl/polaczenie-orlen-lotos-ekspansja-wschod-ukraina-bialorus-energetyka-ropa/>)).

***

США побудували вісім лабораторій в Україні, які зберігають особливо небезпечні інфекційні матеріали для запобігання створенню біологічної зброї. Агентство зі зменшення загрози, яке перебуває під контролем Пентагону, надало технічну допомогу лабораторіям в Україні, які були побудовані або модернізовані за його підтримки. Допомога була надана безпосередньо американською компанією Black and Witch Special Projects Corp., яка є зацікавленою стороною. До 2014 р. в Україні було побудовано, модернізовано та введено в експлуатацію вісім лабораторій. Раніше тема побудови американських біолабораторій у країні активно обговорювалася в українських ЗМІ

(Америка изградила осам лабораторија са опасним инфективним материјалима у Украјини = [Америка побудувала вісім лабораторій з небезпечними інфекційними матеріалами в Україні] // Политика. – Belgrad, 2020. – 26.05. (<http://www.politika.rs/scc/clanak/>)).

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Команда Міжнародного валютного фонду та українська влада досягли принципової домовленості про нову програму допомоги у розмірі 5 млрд дол. протягом 18 місяців, яка допоможе країні подолати пандемію коронавірусу. Ця угода ще повинна отримати схвалення ради директорів МВФ. Керівний орган Фонду, як правило, виконує рекомендації технічних груп. Угода була укладена в рамках того, що Фонд називає Угодою про підтвердження, технічним терміном для позначення одного з інструментів фінансування, як правило, в обмін на програму реформ, що найчастіше використовується інституцією. Ця програма повинна допомогти вирішити фінансові дисбаланси, викликані пандемією, «консолідує досягнутий прогрес і продовжуючи рухати вперед структурні реформи, які повинні забезпечити можливість зменшення джерел вразливості». Кошти мають також дати змогу Україні «бути в кращому становищі після того, як криза мине». Угода також повинна переконати інші потенційні джерела фінансування – двосторонні або багатосторонні – також внести свою частку

(Accord de principe FMI-Ukraine sur un nouveau programme d'aide de 5 milliards de dollars = [МВФ-Україна: досягнена попередня угода про новий пакет допомоги на суму 5 мільярдів доларів] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 22.05. (<https://www.lefigaro.fr/flash-eco/accord-de-principe-fmi-ukraine-sur-un-nouveau-programme-d-aide-de-5-milliards-de-dollars-20200522>)).

***

Міжнародний валютний фонд надасть Україні 18-місячний кредит на суму, еквівалентну 5 млрд дол. Нова програма спрямована на забезпечення платіжного балансу та бюджетної підтримки. Це допоможе українській владі боротися з наслідками COVID-19. «Водночас програма підтримує структурні реформи, які зменшать вразливість економіки України до загроз», – зазначила голова переговорної групи МВФ І. Владкова-Холлар. На її думку, нова угода гарантує готовність України відновити реформи після кризи. Угода також стане каталізатором додаткової двосторонньої та багатосторонньої фінансової підтримки

(Trusewicz, Iwona. MFW da szybki kredyt Ukrainie = [МВФ дасть швидкий кредит Україні] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 22.05. (<https://www.rp.pl/Finanse/200529736-MFW-da-szybki-kredyt-Ukrainie.html>)).

***

Міжнародний валютний фонд заявив, що досяг домовленості із владою України про виділення 5 млрд дол., щоб допомогти країні впоратися з економічними наслідками спалаху коронавірусу. «Це забезпечить можливість України повернутися до зростання та відновити масштабніші реформаторські зусилля, коли криза закінчиться. Очікується також, що ця угода сприятиме додатковій двосторонній та багатосторонній фінансовій підтримці», – сказала І. Владкова-Холлар, чиновник

МВФ, яка очолює делегацію на переговорах з Україною. Вона додала, що домовленість з Україною була досягнута на «рівні персоналу» і потребує затвердження виконавчою радою МВФ

(IMF to give Ukraine \$5 billion to cope with virus fallout = [МВФ надасть Україні 5 мільярдів доларів на боротьбу з наслідками вірусу] // The Associated Press. – New York, 2020. – 22.05. (<https://apnews.com/57d393fb3bc93e0e5deed1c216c9ba2c>)).

***

Український парламент ухвалив Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності», необхідний для затвердження нової програми з МВФ. Відтак Україна уникла, як наголосили автори законопроекту в пояснювальній записці, «системних ризиків для фінансової стабільності». Ю. Тимошенко заявила, що закон про банки порушує Конституцію

(Голод, Ігор. Україна вибралася з «глухого кута» й очікує транш МВФ вже у травні / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 21.05. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/ukrajina-vybralasya-z-hluhoho-kuta-j-ochikuje-transh-mvf-vzhe-u-travni/>)).

***

Україна та Міжнародний валютний фонд домовилися про новий кредит. Таким чином, уряд України зможе забезпечити стабільність економіки. 5 млрд дол. буде виділено на наступні півтора роки. Домовлено, що на робочому рівні буде досягнута угода, яку затвердить МВФ

(Стойчев, Росен. Україна договори заем от МВФ = [Україна домовилася про позику МВФ] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 22.05. (<https://fakti.bg/world/476858-ukraina-dogovori-zaem-ot-mvf/>)).

ЕКОНОМІКА

Ініціатива Президента В. Зеленського, яка отримала назву «Велике будівництво», має на меті повністю трансформувати дорожню транспортну інфраструктуру України протягом наступних трьох-чотирьох років. Плани передбачають ремонт 24 тис. км основних автомобільних доріг, що становить близько половини дорожньої мережі України. Якщо ця програма буде успішною, це створить сотні тисяч робочих місць, «зарядить» енергією українську економіку та зближить всю країну

(Kubrakov, Oleksandr. Ukraine's road agency head: Vast infrastructure upgrade continues despite pandemic = [Глава українського дорожнього агентства: Незважаючи на пандемію, триває оновлення інфраструктури] / О. Kubrakov // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 21.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-road-agency-head-vast-infrastructure-upgrade-continues-despite-pandemic/>)).

***

Бум «зеленої» енергетики призвів до надлишку електроенергії в Україні. Дедалі болючішим стає питання, хто стане зайвим на енергоринку і хто платитиме надалі дотації виробникам відновлюваної енергії. Упродовж останніх років інвестиції в

«зелену» енергетику в Україні були предметом гордості української влади. Мало в якій галузі іноземні інвестори вкладали кошти в українську економіку в таких масштабах. Лише 2019 р., за даними Державного агентства ергоєфективності, були вкладені рекордні 3,7 млрд євро. Екологічно чистою електроенергією в Україні станом на кінець 2019 р. вже забезпечувалися 3,3 млн домогосподарств. За даними Держенергоєфективності, станом на квітень 2020 р. частка «зеленої» енергії становила близько 8 %

(Кондратенко, Микола. Ринок, який не працює: хто в Україні платитиме за «зелену» енергію? / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 16.05. (<https://p.dw.com/p/3cBEh>)).

***

За останні два тижні вже п'ять блоків на українських АЕС повністю припинили свою роботу. Це відбувається за вказівкою О. Буславець, в. о. міністра енергетики України. Свої дії вона пояснює тим, що через карантин і скорочення виробництва ринок споживання електроенергії стрімко впав, тому влада змушена скорочувати й обсяги виробництва. Арифметика ж проста: вироблена на державних АЕС електрика набагато дешевша за теплову та «зелену» (вітрову та сонячну)

(Берчак, Ігор. На догоду Ахметову український уряд зупиняє блоки на АЕС / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 25.05. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/nadohodu-ahmetovu-ukrajinskyj-uryad-zupynvaje-bloky-na-aes/>)).

***

Автор у своїй статті дає аналіз ядерної енергетики в Україні, а саме Запорізької АЕС. Найбільша у Європі атомна електростанція, Запорізька АЕС має шість ядерних реакторів і повну виробничу потужність 6 тис. Більше того, понад 50 % електроенергії в країні виробляється в 15 ядерних реакторах чотирьох атомних електростанцій. Існують проблеми в системі безпеки ядерних реакторів на Запорізькій АЕС. Проблеми, які, на думку деяких енергетиків, представляють потенційну загрозу, наслідки якої можна порівняти з Чорнобильською катастрофою

(Димитрова, Міролава. Последствия от пандемията: икономическа криза и аспекти на сигурността в ядрената енергетика на Украйна = [Наслідки пандемії: економічна криза та аспекти безпеки в ядерній енергетиці України] / М. Димитрова // Факти. – Sofia, 2020. – 23.05. (<https://fakti.bg/mnenia/477032-posledstvia-ot-pandemiata-ikonomicheska-kriza-i-aspekti-na-sigurnostta-v-adrenata-energetika-na-ukraina>)).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Український уряд планує запровадити квоти на імпорту азотних добрив. Найвищу ціну за таке рішення можуть заплатити малі й середні фермерські господарства. У виграші опиняться компанії Д. Фірташа та І. Коломойського. Щойно українське Міністерство економіки наприкінці минулого тижня оголосило своє рішення запровадити квоти, всі ключові аграрні асоціації України гостро розкритикували такий крок, у низці регіонів відбулися протести фермерів. Квоту на імпорту азотних добрив, як повідомило Міністерство економіки учасникам ринку, планується встановити на рівні близько 30 % ринку. Решту має заповнити

український виробник: три заводи групи Ostchem Д. Фірташа, завод «Дніпроазот» І. Коломойського і державний Одеський припортовий завод. Саме ці виробники торік ініціювали запровадження квот. Торік Антимонопольний комітет України визнав групу Д.Фірташа монополістом через домінуючу роль на ринку і розпорядився примусово розділити її. Нині це рішення оскаржується в судах

(Тейзе, Євген. Квоти на імпорт добрив – фермери рятуватимуть хімічний бізнес олігархів? / Є. Тейзе // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 27.05. (<https://p.dw.com/p/3cmRD>)).

***

Українські робітники повертаються до Польщі через брак працівників на будівництві та в сільському господарстві. Після приїзду до Польщі вони проведуть два тижні в карантині в гуртожитках чи на орендованих квартирах, які надає агентство Гремі Персонал, що їх найняло. «Ми працюємо з-понад 120 компаніями. Кожен день у нас з'являються нові запити від компаній, які потребують працівників», – сказав директор агентства Н. Кириченко

(Українските работници се връщат в Полша = [Українські робітники повертаються до Польщі] // Дневник. – Sofia, 2020. – 25.05. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/25/4071110_ukrainskite_rabotnici_se_vrushtat_v_polsha/)).

***

Робітники з України, які працювали в Польщі, оголосили, що повернуться до роботи в цій країні. Роботодавці шукають працівників у галузі будівництва та управління сільським господарством. Компанії вже направили запити працівникам. Українські робітники готові приїхати. Вони також прийняли умови компанії, яка організовує поїздки. Їм доведеться провести два тижні в ізоляції

(Стойчев, Росен. Украинци се връщат на работа в Полша = [Українці повертаються на роботу до Польщі] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 26.05. (<https://fakti.bg/world/477679-ukrainci-se-vrashtat-na-rabota-v-polsha>)).

РЕФОРМИ

Колишній президент Грузії М. Саакашвілі у своїй статті пояснює, чому він вважає, що його досвід реформування Грузії може допомогти Україні здійснити свій пострадянський перехід до європейського процвітання

(Saakashvili, Mikheil. Why I'm optimistic Georgia's reforms can change Ukraine = [Чому я налаштований оптимістично? Грузинські реформи можуть змінити Україну] / М. Saakashvili // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 16.05. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/why-im-optimistic-georgias-reforms-can-change-ukraine/>)).

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

США готують подальші санкції проти газопроводу «Північний потік-2» у Балтійському морі. Американські політики не хочуть миритися з новою спробою завершити будівництво газопроводу. Санкції схвалює увесь уряд США. Якщо

«Північний потік-2» запрацює, відбудеться скорочення транзиту газу через Україну, і малі транзитні доходи можуть зробити Україну «стратегічно вразливою».

(Lokshin, Pavel. Deutschland in der Nord-Stream-Falle = [Німеччина в пастці «Північного потоку»] / P. Lokshin // Die Welt. – Berlin, 2020. – 28.05. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article208531845/Trump-vs-Putin-Deutschland-in-der-Nord-Stream-Falle.html?cid=onsite.onsitesearch>)).

***

Був опублікований звіт про роботу групи СПГ для країн Східного партнерства, спільної ініціативи Польщі та України. Група рекомендує фінансування ЄС для проектів, що сприяють розвитку поставок з Європейського Союзу в країни партнерства. Одним з проектів, що розглядається як інструмент для розвитку поставок СПГ з Європейського Союзу в країни Східного партнерства, є газопровід Польща – Україна, який міг би з'єднати ці країни і дозволити збільшити поставки газу з польської території до Дніпра. Остаточне інвестиційне рішення ще не було прийнято, тому європейське фінансування може зробити його правдоподібним

(Jakóbiak, Wojciech. Final inicjatywy Polski i Ukrainy na rzecz LNG dla państw Partnerstwa Wschodniego = [Фінал польсько-української ініціативи щодо СПГ для країн Східного партнерства] / W. Jakóbiak // BiznesAlert. – Warsaw, 2020. – 16.05. (<https://biznesalert.pl/lng-partnerstwo-wschodnie-inicjatywa-polska-ukraina-final-raport-energetyka-gaz/>)).

***

Кількість постачання українським маршрутом газу за перші чотири місяці цього року була найнижчою. Вона була зменшена на 47 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, і це найменша кількість газу, що поставляється за останні 30 років. Газопровід «Турецький потік» стане основним маршрутом постачання як для власних, так і для експортних потреб, і чи залишиться Україна резервним варіантом – це питання часу, наголошує автор

(Петровић-Стојановић, Јасна. Турски ток” кроз Србију не прекида транспорт гаса преко Украјине = [«Турецький потік» через Сербію не перериває транспортування газу через Україну] / Ј. Петровић-Стојановић // Политика. – Belgrad, 2020. – 19.05. (<http://www.politika.rs/scc/clanak/454451/>)).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль стверджує, що впровадити накопичувальну пенсійну систему в країні «цілком реально» до 2021 р. «Для нас це неминучість – рухатися в пенсійну систему з накопичувальними фондами. Ми наразі готуємо законопроекти. Не хочу здатися занадто оптимістичним, але до 1 січня 2021 р. це цілком реально впровадити», – сказав Д. Шмигаль. На його думку, накопичувальна система – це єдиний шлях для майбутніх пенсіонерів отримувати гідну пенсію, а для бізнесу – зберегти адекватне навантаження. Прем'єр зазначив, що наразі відпрацьовано ідею і концепцію такого реформування пенсійної системи. «Обговорюється такий варіант: 2 % від нинішнього ЄСВ (єдиного соціального внеску) виділяємо в накопичення, не збільшуючи навантаження ні для фірми, ні для людей, і ще 2 % беремо з ПДФО (податку на доходи фізичних осіб). Ці 4 %

дозволяють при виході на пенсію отримати один мільйон гривень», – заявив Д. Шмигаль

(Кондратенко, Микола. В Україні можуть впровадити накопичувальну пенсійну систему до кінця року / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 25.05. (<https://p.dw.com/p/3cibm>)).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Співробітники восьмої народної лікарні Гуанчжоу та працівники семи лікарень Києва поділилися досвідом лікування COVID-19 за допомогою відеоконференції. Конференцію влаштували Т. Хундже, керівник управління закордонних справ Гуанчжоу, та Д. Камков, в. О. генерального консула України

(Wenfang, Li. COVID-19 teleconference links Guangzhou, Ukraine = [Телеконференції COVID-19: Гуанчжоу-Україна] / L. Wenfang // China Daily. – Beijing, 2020. – 16.05. (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202005/15/WS5e5e58e0a310a8b2411560cb.html>)).

***

В Україні відкриють пляжі. «У цьому сезоні ми зможемо купатися. Ми провели консультації з Інститутом епідеміології та інфекційних хвороб Національної академії медичних наук. Вони підтвердили, що морська сіль спільно з ультрафіолетовим випромінюванням знищує збудника коронавірусної хвороби, тому буде дозволено відкрити пляжний сезон в Україні», – заявив заступник міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар В. Ляшко. Він також зазначив, що пляжі працюватимуть не тільки на морському узбережжі. «Незважаючи на те, що у прісній воді збудник виживає, за даними вчених, у річках із проточною водою інфікуватися складно. Це тільки може бути при близькому контакті. Тому і щодо річкових пляжів МОЗ даватиме дозвіл працювати в цьому сезоні», – пояснив В. Ляшко. Водночас він зауважив, що відвідувати пляжі людям, яким більше 60 років, і людям із хронічними захворюваннями не рекомендується. Також необхідно буде дотримуватися дистанції між відвідувачами не менше 2 м, а персонал з обслуговування пляжу повинен буде використовувати маски

(Кондратенко, Микола. МОЗ дозволить відкрити пляжний сезон в Україні, незважаючи на коронавірус / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 18.05. (<https://p.dw.com/p/3cNIA>)).

***

Через карантин біологічні батьки не можуть забрати десятки немовлят, народжених для них сурогатними матерями-українками. Скандал поновив дискусію про необхідність врегулювання ринку репродуктивних послуг в Україні. Нині сурогатне материнство в Україні регулюється лише 123 статтею Сімейного кодексу та одним із наказів МОЗ. При цьому ринок сурогатного материнства значною мірою перебуває у тіні. Чимало агенцій-посередників працюють нелегально. Декілька років тому ДНК-тест в Італії не підтвердив генетичної спорідненості пари, що скористалась послугами клініки ВіоТехСом, з дитиною, яку згодом віддали іншій родині. Власник клініки ВіоТехСом А. Точилівський припускає, що його клініці прислали сперму іншого чоловіка, утім, не виключає й того, що ембріони могли переплутати. Після

цього скандалу у Верховній Раді було зареєстровано кілька законопроектів щодо врегулювання та обмеження надання послуг сурогатного материнства іноземцям. Однак жодного з них так і не ухвалили

(Бердник, Микола. «Можуть і ембріон переплутати»: хаос на ринку сурогатного материнства в Україні / М. Бердник // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 25.05. (<https://p.dw.com/p/3cdBW>)).

***

Серед сусідніх країн Україна з 42 мільйонами населення переживає найбільшу кількість коронаінфекцій. Видання зазначає, що наразі тестів проводиться недостатньо і фіксується в середньому по півтисячі хворих. Однак зростання кількості заражених стабілізується, а помірне пом'якшення наслідків уже вважається можливим. Український Прем'єр-міністр Д. Шмигаль заявив у парламенті, що деяка ступінь карантинних обмежень залишатиметься доти, доки не буде знайдено ліків від цієї хвороби

(Gergely, Nyilas. A járvány enyhülésének lázában ég Közép-Európa = [Центральна Європа перебуває в лихоманці епідемії] / N. Gergely // Index.hu. – Budapest, 2020. – 16.05. (<https://index.hu/kulfold/2020/05/16/kornyezo-orszagok-ausztria-szlovakia-szlovenia-horvatorszag-koronavirus-jarvany/>)).

***

Після майже десяти тижнів закриття через обмеження, пов'язані з пандемією коронавірусу, столиця України знову відкрила метро в рамках поступового послаблення карантину. Мер Києва В. Кличко, використавши його для короткої поїздки, сказав журналістам: «Ми відновили метро у звичайному режимі роботи». Як очікували кияни, де вже відновився інший громадський транспорт, відкриття метро не викликало ажіотажу, всупереч побоюванням. Метро, яке перевозило близько 1,5 млн людей на день до пандемії, у перший день роботи залишалося в основному порожнім, у кожному вагоні всього десять пасажирів, незважаючи на ранкову годину пік. Плакати, які закликають дотримуватися відстані не менше 1,5 м, розміщують на ескалаторах, а аудіоповідомлення закликають українців «захищати своє здоров'я»

(Kiev rouvre son métro après dix semaines de fermeture = [У Києві знову відкрилось метро після десяти тижнів карантину] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 25.05. (<https://www.lefigaro.fr/flash-eco/ukraine-kirovrouvre-son-metro-apres-dix-semaines-de-fermeture-20200525>)).

***

Коронавірус потрапив у найрізноманітніші сектори. Один із них – сурогатство. Історії біологічних батьків та жінок, що виношують дітей, викликали розмови про необхідність більш жорсткого регулювання в цій галузі. Крива коронавірусу в Україні не згладилася, і влада продовжила карантинні обмеження. Близько 100 немовлят чекають своїх зарубіжних батьків у різних центрах репродуктивної медицини. Поки що перерегулювання інституту сурогатства не викликало великої уваги влади, але ця сфера викликає багато питань

(Kanačka, Giedrius. Pandemija smogė ir pakaitinei motinystei: stiprėja kalbos apie instituto perregulavimą = [Пандемія впливає на сурогатність: посилюється розмова про перерегулювання цього інституту] / G. Kanačka // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2020. – 24.05.

[\(https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2020/05/24/news/pandemija-smoge-ir-pakaitinei-motinystei-desimtyis-kudikiu-ikalinti-viesbutyje-toli-nuo-tevu-15000688/\)](https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2020/05/24/news/pandemija-smoge-ir-pakaitinei-motinystei-desimtyis-kudikiu-ikalinti-viesbutyje-toli-nuo-tevu-15000688/).

***

На прес-конференції з нагоди свого першого року перебування на посаді Президента В. Зеленський заявив, що Україна може прийняти рішення про введення певних заходів для поступового зняття обмежень – включаючи обмеження на громадський транспорт – раніше, ніж передбачалося. «Ми розуміємо, що сьогодні ми отримуємо позитивні дані завдяки нашим лікарям, і це дозволяє нам прискорити деякі етапи», – сказав Президент України. В. Зеленський оголосив, що уряд обговорить можливість відновлення громадського та приміського транспорту. «Ми поки не можемо забезпечити транспорт між регіонами, тому що в нас є лише шість маршрутів, підготовлених до такого рішення», – зазначив Президент

(Malinowski, Przemyslaw. Ukraina może się otworzyć wcześniej niż planowano = [Україна може вийти з карантину раніше, ніж планувалося] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 21.05. (https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/200529929-Ukraina-moze-sie-otworzyc-wczesniej-niz-planowano.html)).

***

Видання описує стан лікарень в Україні. Зокрема, журналіст описує стан інфекційного відділення лікарні в місті Чернівці, яке повинно вміщувати 60 пацієнтів, але зараз їх близько 100. «Жалюгідні умови – зламане або нестандартне обладнання, нестача ліків, низька заробітна плата – відображає крах системи охорони здоров'я в Україні», – пише The Associated Press. Президент України В. Зеленський успадкував недофінансовану систему охорони здоров'я, що була ще більше скалічена реформою, розпочатою його попередником, яка різко скоротила державні субсидії. Усе це залишило українські лікарні без необхідного обладнання. Президент України різко розкритикував реформи, розпочаті його попередником, попередивши, що це може означати закриття понад 300 лікарень, а 50 тис. медичних працівників може залишитись без роботи. «За винятком медиків – відмінних професіоналів, які є одними з найкращих у світі, у нас більше нічого немає», – сказав В. Зеленський

(Chernov, Mstyslav. Ukraine's overburdened doctors in desperate virus fight = [Українські лікарі перевантажені і відчайдушно борються з вірусом] / M. Chernov // The Associated Press. – New York, 2020. – 18.05. (https://apnews.com/5e7c49c2623adb213cb8eeb4648f0b9)).

***

Метро в Києві та дитячі садки по всій Україні знову відкрилися, країна перейшла до другого етапу послаблення карантинних обмежень. У Києві метрополітен повернувся до звичного режиму. Україна однією з перших країн колишнього Радянського Союзу ввела жорсткий загальнодержавний карантин у березні, коли в неї було лише кілька випадків захворювання на коронавірус. На 25 травня було зареєстровано 21 245 підтверджених інфекцій та 623 випадки смерті

(The Latest: More than 6.5 million tested in Wuhan, China = [Останні новини: Більше 6,5 мільйонів протестовані в Ухані, Кумай] // The Associated Press. – New York, 2020. – 25.05. (https://apnews.com/7be2152625e17d2336e84b258cb8896fd)).

***

Ряд православних монастирів України заражені коронавірусом. Це стосується також і Києво-Перської Лаври, де захворіло 200 монахів, двоє померли. Отець Сергій із Києво-Печерської Лаври передбачав, що 90 % населення світу захворіє на COVID-19, що було Божим покаранням за людські гріхи

(Коронавірусът като «Божие наказание»: Какво става в православните манастири = [Коронавірус як «Божа кара»: Що відбувається в православних монастирях] // Дневник. – Sofia, 2020. – 19.05. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/19/4068760_koronavirusut_kato_bojie_nakazanie_kakvo_stava_v/)).

***

Уряд України вирішив із середини травня послабити обмежувальні заходи проти розповсюдження коронавірусної інфекції. Про це заявив Прем'єр-міністр Д. Шмигаль на засіданні уряду. Можна буде відкрити готелі без ресторанів та басейнів. Функціонування громадського транспорту в населених пунктах буде відновлено. Також дозволяється проводити спортивні заходи, але без аудиторії. У кінці травня дитячі садки країни відкриють свої двері, і почне працювати метро. На початку місяця були відкриті перукарні, юридичні фірми та стоматологічні кабінети

(Коронавірусът по света: Почти 5 млн. случая в света, рекорден брой заразени за 24 часа (хронология) = [Коронавірус у всьому світі: майже 5 мільйонів випадків у всьому світі, рекордна кількість заражених за 24 години (хронологія)] // Дневник. – Sofia, 2020. – 20.05.

(https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/20/4068974_koronavirusut_po_sveta_pochti_5 mln_sluch_aia_v_sveta/)).

***

Україна – одна з країн, в якій сурогатне материнство дуже поширене. Але через карантин люди з Європи не можуть забрати своїх дітей з України, яка закрила свої кордони ще в березні. Одна з таких пар – це аргентинці Х. Перес та Ф. Лаворіно з Буенос-Айреса ще не бачили свого сина Ману, народженого в Україні від сурогатної матері декілька тижнів тому. Вони бачили свого сина лише на фотографії та відео, але чекають на нього з нетерпінням. Обмеження дорожнього руху по всьому світу не дозволяють батькам забрати дитину додому

(Да не можеш да вземеш детето си заради коронавіруса: кризата блокира сурогатството в Украйна = [Неможливо забрати дитину через коронавірус: криза блокує сурогатність в Україні] // Дневник. – Sofia, 2020. – 23.05. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/05/23/4070194_da_ne_mojesh_da_vzemes_h_deteto_si_zaradi_koronavirusa/)).

***

Головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень України А. Гончарук заявив, що Китай продемонстрував усім країнам світу, як потрібно реагувати на пандемію коронавірусу нового типу /COVID-19/, і допоміг зробити глобальну боротьбу проти цієї хвороби ще більш ефективною. А. Гончарук також високо оцінив значення матеріальної підтримки, яку Китай надає різним державам для стримування пандемії COVID-19, зокрема Україні

(Китай показав всьому миру пример правильного отношения к пандемии COVID-19 = [Китай показав всьому світу приклад правильного ставлення до пандемії COVID-19] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 19.05. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0519/c31519-9691531.html>)).

***

М. Степанов, міністр охорони здоров'я України, заявив, що з 22 травня Кабмін розпочав за умови дотримання протиепідемічних правил другий етап послаблення запровадженого через коронавірус карантину. На засіданні уряду вирішили, що з 22 травня до 22 червня буде адаптивний (локальний) карантин – у кожній області окремо вирішуватимуть, чи послаблювати карантин, зважаючи на епідеміологічну ситуацію

(Голод, Ігор. Україна, хоч і повільно, та декарантизується / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 29.05. (<http://meest-online.com/ukraine/events/ukrajina-hoch-i-povilno-ta-dekarantyzujetsya/>)).

***

Близько 500 дітей, народжених сурогатними матерями, не можуть потрапити до своїх «батьків», оскільки закриті кордони через коронавірус. Сурогатне материнство у Європі заборонене, а в Україні воно існує, воно легальне і дешевше, ніж деінде. За підрахунками, понад 500 немовлят чекали, щоб їх забрали з моменту закриття кордонів через вірус, але справжню кількість важко встановити. У Європі Україна вважається провідною країною за рівнем сурогатності. «Мати в оренду» в цій країні коштує набагато дешевше, ніж в інших, і «покупець має гарантію, що дитина буде білою». Окрім пар, які не можуть мати дітей, цей варіант використовується багатьма гей-парами

(Митринович, Більана. Сурогат-бебе из Украјине још чекају примопредају = [Діти-сурогати з України ще чекають своїх батьків] / Б. Митринович // Политика. – Belgrad, 2020. – 16.05. (<http://www.politika.rs/scc/clanak/454240/>)).

***

Україна планує продовжити карантин до 22 червня, але не виключає його передчасного скасування, заявив міністр охорони здоров'я М. Степанов. Він уточнив, що карантин «буде адаптивним, з пом'якшувальними заходами», наприклад, «усе буде залежати від епідеміологічної ситуації». У разі різкого зниження нових випадків коронавірусу обмежувальні заходи будуть скасовані передчасно. Міністр охорони здоров'я М. Степанов оголосив, що якщо епідеміологічна ситуація це дозволить, буде пом'якшений останній етап. Релаксація буде проходити в чотири етапи – з 22 травня, 1 червня, 10 червня та 21 червня

(Джамбазов, Денис . Украина планира да удължи карантината = [Україна планує продовжити карантин] / Д. Джамбазов // Факти. – Sofia, 2020. – 19.05. (<https://fakti.bg/world/475769-ukraina-planira-da-udalji-karantinata>)).

***

Протягом останніх 24 годин, станом на 21 травня, лікарі в Україні провели 9361 тестів на новий коронавірус – рекордна кількість. Про це повідомив міністр

охорони здоров'я М. Степанов. «Тести проводилися за допомогою методу ПЛР», – сказав він, виступаючи перед журналістами

(Атанасова, Марія. В Україна направиха рекорден брой тестове = [В Україні провели рекордну кількість тестів] / М. Атанасова // Факти. – Sofia, 2020. – 21.05. (<https://fakti.bg/world/476429-v-ukraina-napraviha-rekorden-broi-testove>)).

***

У Європі кількість хворих та смертей від коронавірусу зменшується з кожним днем. В Україні почав працювати метрополітен, відкрилися дитячі садки. Церковні служби також дозволені, але з дотриманням дистанції. Відкриваються готелі, але без ресторанів

(Стайков, Анатоли. Испания намали с 2000 души броя на смъртни случаи от Covid -19 = [В Іспанії зменшилась кількість смертей від Covid -19 на 2000 чоловік] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2020. – 26.05. (<https://fakti.bg/world/477580-ispania-namali-s-2000-dushi-broa-na-smartni-sluchai-ot-covid-19->)).

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ

Компанія «Керамбуд» розпочала вирубку лісу та будівництво дороги на Страдецькій горі, що на Львівщині. Власниками компанії є Б. Козак та С. Медведчук – брати народних депутатів від «Опозиційної платформи – За життя» Т. Козака та В. Медведчука відповідно. Цю інформацію підтвердили в Українській греко-католицькій церкві

(Родичі Віктора Медведчука перекрили місце паломництва на Львівщині // Міст. – Торонто, 2020. – 28.05. (<https://meest-online.com/culture/spirituality/rodychi-viktora-medvedchuka-perekryly-mistse-palomnytva-na-lvivschi/>)).

ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ

Із 16 травня на українсько-польському кордоні у Львівській області відновив роботу пішохідний пункт пропуску «Шегині». Про це повідомляє пресслужба ДПСУ. Разом із тим, прикордонники звертають увагу, що наразі пропуск громадян здійснюється лише в пішому порядку, оскільки суміжною стороною роботу автомобільного напрямку не було відновлено. Автомобілем перетнути кордон на українсько-польській ділянці можна в пунктах пропуску «Краківець», «Рава-Руська» та «Ягодин»

(Кондратенко, Микола. На українсько-польському кордоні відновив роботу пункт пропуску «Шегині» / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 16.05. (<https://p.dw.com/p/3cJot>)).

***

Через епідемію десятки тисяч заробітчан повернулися в Україну, значна частина з них зараз намагається повернутися в Угорщину, щоб працювати або здавати іспити. На українсько-угорському прикордонному переході, який є єдиним діючим через епідемію, вони можуть мати труднощі під час перетину кордону

(Fuvaroshiénák szedik a pénzt a kárpátaljai magyaroktól a záhonyi határátkelőnél = [Експедитори беруть гроші у закарпатських угорців на прикордонному переході Захонь] // HVG. – Budapest, 2020. – 26.05. (https://hvg.hu/cegauto/20200525_fuvar_ukran_magyar_hataratkelo_zahony)).

***

Кілька сотень вантажних автомобілів стоять у черзі на польсько-українському кордоні. Перевізники закликають відкрити прикордонний перехід «Шегині-Медика» для вантажних перевезень. «Це рішення частково сприятиме розвантаженню черг вантажівок на інших переїздах. Перебування водіїв у довгих чергах на кордонах спричиняє більший ризик зараження SARS-CoV-2, оскільки по обидва боки кордону стоїть кілька сотень транспортних засобів та водіїв, яким доводиться залишати кабіни транспортних засобів, наприклад, для задоволення фізіологічних потреб», – пояснив президент Асоціації міжнародних дорожніх перевезень Я. Бучек. Міністерство внутрішніх справ та адміністрації вважає, що подальше відкриття прикордонних переходів є передчасним. Міністерство запевняє, що служби на польській стороні кордону забезпечують переїзд належною пропускнуою здатністю

(Przybylski, Robert. Mało przejść dla ciężarówek na granicy z Ukrainą = [Ледве рухається черга вантажних автомобілів на кордоні з Україною] / R. Przybylski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 16.05. (<https://www.rp.pl/logistykarppl/305159898-Malo-przejsc-dla-ciezarowek-na-granicy-z-Ukraina.html>)).

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Вищий антикорупційний суд скасував рішення про заочний арешт О. Клименка, колишнього міністра доходів і зборів часів екс-Президента В. Януковича. Інформацію про скасування заочного арешту О. Клименка надала представниця суду О. Чемерис. Рішення про заочний арешт колишнього високопосадовця було ухвалено Печерським районним судом Києва у серпні минулого року. клопотання про цей запобіжний захід внесла військова прокуратура, яка вела розслідування проти О. Клименка. Слідчі підозрюють його в махінаціях з відшкодуванням ПДВ і в заволодінні коштами державного бюджету загалом на 3,1 млрд грн. При цьому обвинувачення наполягає в тому, що О. Клименко діяв у складі очолюваної колишнім Президентом України В. Януковичем злочинної організації. Екс-міністр доходів і зборів продовжує перебувати в санкційних списках Європейського Союзу разом з В. Януковичем, колишнім міністром внутрішніх справ В. Захарченком, екс-Генпрокурором В. Пшонкою та ще шістьма особами

(Голубов, Олександр. Антикорупційний суд скасував заочний арешт міністра часів Януковича / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 18.05. (<https://p.dw.com/p/3cOtV>)).

***

У статті представлено добірку випадків, коли в Чеській Республіці за останні роки переслідували чи судили людей, пов'язаних із нібито чи фактичним тероризмом. На початку липня 2019 р. слідчі звинуватили чоловіка з Білорусі в тероризмі, який, за їхніми словами, приєднався до сепаратистських боїв на Сході України. Чоловік, який тривалий час проживає в Чехії, зараз перебуває у в'язниці за тяжкі тілесні ушкодження. Повідомлялося про притягнення до кримінальної відповідальності

чоловіка з Карлових Вар за участь у бойових діях серед проросійських сепаратистів на Сході України у 2015 р. У вересні 2019 р. Празький верховний суд виніс умовний вирок військовослужбовцю Е. Ешту, якому загрожувало звинувачення в причетності до бойових дій в Україні у 2015 р.

(Výhrůžky za heroinovou Terezu či ministrant s hrncem. Terorismus po Česku = [Погрози героїні Терезі чи міністру з горщиком. Тероризм у Чехії] // iDNES.cz. – Praha, 2020. – 21.05. (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/terorismus-cesko-shehadeh-soudy-urady.A200521_161746_domaci_remy)).

***

Українські антикорупційні чиновники розслідують тендер на 71 тис., який обійшов свої власні правила закупівель у сфері охорони здоров'я. Глава медичних закупівель України, державного органу, створеного у 2018 р. для боротьби з корупцією, при укладенні контрактів у галузі охорони здоров'я звинуватив уряд у порушенні власних правил

(Zinets, Natalia. Exclusive: Ukraine's anti-graft bureau probes state tender for medical suits = [Ексклюзивно: Антитранспортне бюро України розглядає державний тендер на медичні позови] / N. Zinets // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 25.05. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/exclusive-ukraines-anti-graft-bureau-probes-state-tender-for-medical-suits-453493/>)).

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Заступник міністра внутрішніх справ України А. Геращенко повідомив, що незалежний депутат В. Давиденко був знайдений мертвим у своєму київському офісі. Наразі не можна виключати можливості злочину. Колишній народний депутат І. Мосійчук заявив, що зараз перевіряються записи камер безпеки

(Gergely, Koroknai. Lőtt fejsebbel találtak holtan egy ukrán képviselőt = [Українського незалежного депутата знайшли мертвим із простреленою головою] / K. Gergely // Index.hu. – Budapest, 2020. – 23.05. (<https://index.hu/kulfold/2020/05/23/lott-fejsebbel-talaltak-holtan-egy-ukran-kepviselot/>)).

***

Слідчі СБУ повідомили про підозру одному з ватажків терористичної організації самопроголошеної ЛНР, за чією вказівкою у 2018 р. обстріляли позиції ЗСУ, унаслідок чого двоє військових загинули, ще двоє отримали поранення. Під командуванням «Шумера» банда здійснювала обстріли позицій ЗСУ у Новоайдарському районі Луганської обл.

(СБУ повідомила про підозру ватажку банди // Міст. – Торонто, 2020. – 16.05. (<http://meest-online.com/ukraine/crime/sbu-povidomyla-pro-pidozru-vatazhku-bandy/>)).

***

У пресслужбі офісу Генерального прокурора України повідомили про виявлений правоохоронцями масштабний схрон військової техніки, бойових припасів і вибухових речовин. Зараз тривають слідчі дії для встановлення походження озброєння та причетних осіб

(На Донбасі виявили рекордний арсенал зброї // Міст. – Торонто, 2020. – 19.05. (<http://meest-online.com/ukraine/crime/na-donbasi-vyvyavly-rekordnyj-arsenal-zbroji/>)).

***

Окружний адміністративний суд Києва викликав на своє засідання 27 травня В. В'ятровича, депутата ВРУ від партії «Європейська солідарність». У травні 2017 р. він офіційно заявляв, що символіка дивізії «Галичина» не є нацистською. Тому ця символіка не підпадає під закон про заборону пропаганди тоталітарного режиму. Відтак Окружний адміністративний суд Києва визнав дії В. В'ятровича протиправними

(В'ятровича хочуть судити за символіку дивізії «Галичина» // Міст. – Торонто, 2020. – 28.05. (<http://meest-online.com/history/action/vyatrovycha-hochut-sudyty-za-symvoliku-dyviziji-halychyna/>)).

КІБЕРТЕРОРИЗМ

Німеччина викликала російського посла С. Нецаєва, щоб він пояснив кібератаку, яка торкнулася Палати депутатів (Бундестагу) та служб обміну повідомленнями федерального канцлера А. Меркель у 2015 р. Крім скоєння атаки, хакери отримали особисті дані від служби обміну повідомленнями канцлера за період між 2012 р. та 2015 р. А. Меркель висловила занепокоєння щодо «скандальних» російських атак і сказала, що у неї є «важливі докази» щодо цього питання, які московські чиновники спростували. А. Меркель знову звинуватила Москву в «підтримці маріонеткових режимів у частинах Східної України та нападі на західні демократії, включаючи Німеччину»

(Governo alemão convoca embaixador russo por ciberataques contra Parlamento em 2015 = [Уряд Німеччини викликав посла Росії за кібератаки проти німецького парламенту у 2015 році] // O Globo. – Lisboa, 2020. – 28.05. (<https://oglobo.globo.com/mundo/governo-alemao-convoca-embaixador-russo-por-ciberataques-contra-parlamento-em-2015-24450542>)).

СУСПІЛЬСТВО

Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству проти жінок Україна підписала ще у 2011 р., але спроби її ратифікації наштовхуються на сильний опір церкви і частини парламенту. Видання розмірковує про причини конфлікту. Насильство над жінками залишається однією з найгостріших соціальних проблем в Україні. Лише у 2019 р. на «гарячу лінію» в поліцію надійшло понад 115 тис. дзвінків від жертв насильства в сім'ї. Щодня правоохоронні органи фіксують близько 300 фактів домашнього насильства – в основному, стосовно жінок і дітей. Але це тільки вершина айсберга – за неофіційною статистикою, домашнє насильство коли-небудь відчувала на собі кожна третя українка. Характерно також, що більшість жертв в основному приховують факти побоїв, зґвалтувань і принижень: за допомогою звертається лише одна з п'яти постраждалих

(Барановська, Марина. Пристрасті по гендеру: що заважає Україні ратифікувати Стамбульську конвенцію / М. Барановська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 21.05. (<https://p.dw.com/p/3cZnx>)).

***

Хвилю критики в Україні викликав факт продажу на аукціоні конфіскованих собак. Чистопородні тварини повинні були використовуватися для погашення боргів власників. Собак виставили на аукціон у державному виконавчому органі з питань боргу. Тварини були частиною майна боржників, конфіскованого за рішеннями суду. Багато користувачів Інтернету спочатку вважали, що аукціони собак – це «жарт», але принаймні два такі випадки підтверджені. Одну із собак продали за стартовою ціною 44 євро, іншу – за нижчою ціною. Хоча виставлення собак на аукціон викликало обурення в користувачів Інтернету, міністр юстиції України Д. Малюська пояснив, що причина конфіскації тварин – не лише борг їхніх власників, а й неправильне поводження із собаками

(Kazmierczuk, Agnieszka. Ukraina: Komornicy sprzedają na aukcjach skonfiskowane psy = [Україна: Судові виконавці продають на аукціонах конфіскованих собак] / A. Kazmierczuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 22.05. (<https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/200529728-Ukraina-Komornicy-sprzedaja-na-aukcjach-skonfiskowane-psy.html>)).

***

Українці були приголомшені, коли двох собак, конфіскованих у власників, виставили на аукціон, щоб покрити борги господарів. Собаки – пітбуль та німецька вівчарка – були виставлені на аукціон на державний інтернет-сайт для конфіскованих товарів. Міністр юстиції Д. Малюська заявив, що це краще, ніж залишити тварин власникам, які з ними жорстоко поводяться. Депутати опозиції парламенту виступили проти цієї ініціативи українського уряду

(Froelic, Paula. Purebred dogs in Ukraine auctioned off to pay owner's debts = [Чистопородні собаки в Україні продаються на аукціоні, щоб власник міг сплатити боргу] / P. Froelic // New York Post. – New York, 2020. – 23.05. (<https://nypost.com/2020/05/23/purebred-dogs-in-ukraine-auctioned-off-to-pay-owners-debts/>)).

ІСТОРІЯ

«Перемога 1920» – це цикл щотижневих хронік з 31 епізодом, що планується публікувати у ЗМІ Польщі з 17 квітня до 13 листопада 2020 р. У шостій частині циклу публікацій наведені історичні хроніки спільної боротьби українського та польського народів проти російських більшовицьких загарбників

(Wiktoria 1920. 22-26 maja = [Перемога 1920. 22-26 травня] // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 21.05. (<https://www.rp.pl/Historia/305219915-Wiktoria-1920.html>)).

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

У болгарському видавництві «Парадокс» виходить третя книга Ю. Андруховича «Любителі справедливості» в перекладі А. Стаменової. Книга має вийти наприкінці місяця. У 2009 р. видавництво «Парадокс» видало роман

«Дванадцять обручів», а у 2012 р. – «Московіада». «Любителі справедливості» – це різнобарвна літературна мозаїка, в якій іронія та гумор переплітаються в детективні таємниці та реальні історичні події. Роман «Московіада» перетворив Ю. Андруховича в дуже відомого письменника не тільки в рідній Україні, а і визнаним письменником у всьому світі

(*Дне Излиза нов роман на Юрий Андрухович = [Виходить новий роман Юрія Андруховича] // Дневник. – Sofia, 2020. – 16.05. (https://www.dnevnik.bg/knigi/2020/05/16/4067390_izliza_nov_roman_na_jurii_andruhovich/)*).

СПОРТ

М4 Sport та один із українських спортивних каналів домовилися про трансляцію матчів угорського НБІ та Кубка Угорщини. Кілька українських футболістів грають у збірних Угорщини, є також кілька гравців угорської національності, які народилися в Україні

(*János, Fehér. A futball nélkül maradt Ukrajnában magyar meccseket közvetítenek = [Україні, яка залишилася без футболу, транслюються угорські матчі] / F. János // Index.hu. – Budapest, 2020. – 21.05. (https://index.hu/sport/futball/2020/05/21/magyar_futball_kozvetites_ukrajna_koronavirus_ukra_n_tv/)*).

***

Чемпіонат України з футболу, призупинений із середини березня через пандемію коронавірусу, відновиться 30 березня, оголосила Федерація футболу України. Згідно з рішенням, опублікованим на веб-сайті Федерації, на стадіони під час матчів не пустять більше 200 осіб. Усім гравцям та членам управління вимірюватимуть температуру перед кожною грою

(*Le championnat ukrainien reprend samedi = [Український чемпіонат відновиться в суботу] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 26.05. (<https://sport24.lefigaro.fr/football/etranger/fil-info/le-championnat-ukrainien-reprend-samedi-1002963>)*).

***

У середині березня футбол припинив свої матчі через пандемію, але Чемпіонат Європи поступово планує повернутися до ритму, близького до нормального. Уболівальникам поки що доведеться дивитись матчі лише онлайн, принаймні поки що. В Україні футбольні клуби запропонували почати сезон у кінці травня. Федерація попросила Міністерство охорони здоров'я країни розробити протокол повернення футбольних матчів

(*Топалски, Велко. Къде и кога се завръща футболът в Европа = [Де і коли футбол повернеться до Європи] / В. Топалски // Дневник. – Sofia, 2020. – 17.05. (https://www.dnevnik.bg/sport/2020/05/17/4067654_kude_i_koga_se_zavrushta_futbolut_v_evropa/)*).

***

Правозахисник та колишній політв'язень М. Маринович, засновник Української Гельсінської групи, висловив свою думку про скандальну ситуацію щодо О. Усика, який брав участь у російському фільмі. «Позиція Усика та Ломаченка – це

позиція ворогів Української держави. Вони обоє явні представники Росії. Крім того, до цього О. Усик скептично ставився до декомунізації в Україні, ніби не усвідомлював, що комунізм приніс багато жертв. Я хотів би, щоб ці двоє виїхали з України. Усик і Ломаченко небезпечні для держави. І не ховайтесь за гаслами, які прославляють Україну у спорті. Вибачте, але їдьте до Росії. І якщо ви не підете, то я сподіваюся, що настане той момент, коли ви будете нести відповідальність за свої антиукраїнські дії», – сказав М. Маринович

(Борисов, Івайло. В Україна обявиха Усик и Ломаченко за предатели = [В Україні Усика та Ломаченка оголошено зрадниками] / И. Борисов // Факти. – Sofia, 2020. – 19.05. (<https://fakti.bg/sport/475818-v-ukraina-obaviha-usik-i-lomachenko-za-predateli>)).

***

Мер Києва, колишній боксер В. Кличко, дав інтерв'ю виданню, в якому розповів про свої життєві пріоритети, згадав службу в армії та свої славетні перемоги на боксерському ринзі

(Стойнев, Іво. Витали Кличко: Щях да ям много бой в казармата = [Віталій Кличко: Я провів багато бойових дій в казармі] / И. Стойнев // Факти. – Sofia, 2020. – 25.05. (<https://fakti.bg/sport/477495-vitali-klichko-shtah-da-am-mnogo-boi-v-kazarmata>)).

КРИМ

Міністри закордонних справ України, Естонії, Грузії, Латвії, Литви та Польщі у спільній заяві до 76-х роковин депортації кримськотатарського народу засудили агресивну політику Росії стосовно України та нові репресії проти кримськотатарського народу, закликавши її припинити порушення фундаментальних принципів міжнародного права. «Ушановуємо пам'ять численних безневинних жертв сталінської депортації кримськотатарського народу. Висловлюємо підтримку кримськотатарському народу в його боротьбі за свої права. Наголошуємо на непорушності суверенітету, територіальної цілісності в міжнародно визнаних кордонах і політичної незалежності України. Засуджуємо агресивну політику РФ щодо України та нові репресії проти кримськотатарського народу», – ідеться в заяві на сайті Міністерства закордонних справ України. Міністри закликали Росію припинити порушення фундаментальних принципів міжнародного права, повною мірою виконати резолюції Генеральної Асамблеї ООН про ситуацію з правами людини в українських Автономній Республіці Крим і місті Севастополь та вимоги міжнародного співтовариства стосовно деокупації АР Крим і міста Севастополь. «Хоч би які спроби робила Росія для легітимізації окупації півострова, факт залишається беззаперечним: Крим – це Україна», – наголосили глави МЗС

(Кондратенко, Микола. Роковини депортації кримських татар: Росію засудили за нові репресії / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 18.05. (<https://p.dw.com/p/3cNqu>)).

***

Міністр закордонних справ України Д. Кулеба заявив, що українські експерти з дипломатії розробляють стратегію «деокупації» Криму. За словами українського

дипломата, остаточний формат документа ще не визначений. Д. Кулеба заявив, що розробляється відповідна стратегія

(Джамбазов, Денис. Україна има план за деокупация на Крим = [В Україні є план деокупації Криму] / Д. Джамбазов // Факти. – Sofia, 2020. – 18.05. (<https://fakti.bg/world/475459-ukraina-ima-plan-za-deokupacia-na-krim>)).

ДОНБАС

Україна сформувала групу представників ОРДЛО серед внутрішньо переміщених осіб і представить її на наступному засіданні ТКГ, що буде у форматі відеоконференції, повідомив керівник ОП А. Єрмак. Про це йдеться в поширеному повідомленні пресслужби ОП за результатами зустрічі А. Єрмака з послами країн «Великої сімки», куди входять США, Канада, Великобританія, Німеччина, Франція, Італія, Японія та керівником представництва Європейського Союзу в Україні. «На наступній зустрічі ТКГ у форматі відеоконференції Україна представить групу представників окремих районів Донецької та Луганської областей, зокрема серед українських громадян – внутрішньо переміщених осіб, які можуть представляти Донецьку та Луганську області та покладуть край монополії на представництво цих територій з боку невизнаних квазідержавних утворень», – цитує А. Єрмака пресслужба ОП. За словами А. Єрмака, йдеться про громадян України, які «не мають стосунку до незаконних збройних угруповань, не вбивали наших воїнів, не мають стосунку до невизнаних утворень». «На нашу думку, саме такі люди можуть бути представниками Донбасу», – сказав він. Крім того, А. Єрмак вказав на те, що відтепер представництво української делегації в переговорах значно підвищено – до рівня віцепрем'єра, заступників міністрів, а також голів комітетів Верховної Ради, які демонструють прагнення України інтенсифікувати і зробити більш ефективною роботу в «мінському процесі»

(Сааков, Валерій. ОРДЛО в Мінську представлятимуть внутрішньо переміщені особи – Єрмак / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 16.05. (<https://p.dw.com/p/3cLAg>)).

***

Колишній командир озброєних загонів проросійських сепаратистів на Донбасі І. Гіркін дав скандальне інтерв'ю українському журналісту Д. Гордону. Інтерв'ю цілком очікувано викликало шквал суспільного обурення. У соцмережах сперечалися про етичність і припустимість інтерв'ю з бойовиками, а надвечір кілька активістів провели акцію протесту під офісом Д. Гордона. Автор публікації Д. Каневський аналізує, що «нового почула для себе СБУ»

(Каневський, Дмитро. «Флешки в Гаазі»: про що Гіркін розповів в інтерв'ю Гордону / Д. Каневський // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 19.05. (<https://p.dw.com/p/3cTx0>)).

***

У перехресний вогонь триваючого конфлікту на Сході України потрапляють діти. Дитяче агентство ООН закликає учасників бойових дій до припинення вогню. «Після більш ніж шести років смертельного конфлікту діти та сім'ї на Сході України терміново потребують миру», – заявив представник ООН

(Wood, Vincent. *I came home and found my two little girls covered in blood': Children caught in the crossfire as violence surges in Ukraine during lockdown* = [«Я повернувся додому і знайшов своїх двох маленьких дівчаток в крові»] / V. Wood // *The Independent*. – London, 2020. – 22.05. (<https://www.independent.co.uk/news/world/europe/coronavirus-latest-ukraine-lockdown-conflict-unicef-global-ceasefire-a9527516.html>)).

***

Напруженість між Україною та невизнаними республіками на Донбасі зростає з кожним днем. Про це пише автор у своїй статті. На Донбасі назріває справжній військовий конфлікт. Глава самоголошеної ДНР вирішив збільшити боєздатність народного ополчення. Раніше він визнав зростання частоти обстрілів по цілях українських підрозділів, пообіцявши продовжувати це робити і надалі. Більшість ЗМІ, українські та російські, які висвітлюють події на Донбасі, повідомляють, що підрозділи так званих ДНР та ЛНР рухаються до лінії контакту з обох боків. І такі дії не можуть залишатися непоміченими з боку керівництва України, як у військовому, так і в політичному плані

(Зотев, Алексей. *В Донбас мирише на война* = [Донбас пахне війною] / А. Зотев // *Факти*. – Sofia, 2020. – 22.05. (<https://fakti.bg/mnenia/476931-v-donbas-mirishe-na-voina>)).

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Україна і представники самопроголошених республік Донбасу домовилися про новий обмін затриманими та ув'язненими. Уже сформовані конкретні списки. Сторони конфлікту повинні затвердити їх під час наступного засідання Тристоронньої контактної групи

(Киев и сепаратисты договорились о новом обмене заключенными = [Київ і сепаратисти домовилися про новий обмін ув'язненими] // *Эхо Кавказа*. – Вашингтон, 2020. – 28.05. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30640163.html>)).